HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 9/2009 Cena $ 2.50 SEPTEMBER 2009



Poutní kostel Jména Panny Marie na Lomci

Poutní místo Lomec leží o samotě na zalesněném východním úbočí stejnojmenného vrchu (název dostal podle nedalekého lomu, kde se těžil kámen) na rozhraní Šumavského podhůří a Českobudějovické pánve 4 km severně od Netolic a 5 km jižně od Vodňan. Libějovice s celým okolním krajem, v němž se nachází i Lomec, postupně patřily Malovcům (1352-1557), Rožmberkům (1557-1610), Janu hraběti Zrinskému (1610-1612), Švamberkům (1612-1621), Buquoyům (1621-1801) a Schwarzenberkům (1801-1924). Roku 1685 zdědil po smrti bratra Ferdinanda statky v Čechách včetně Libějovic Karel Filip Buquoy. Rod Buquoyů byla stará francouzská rodina.

Starobylá legenda vypráví, že před léty žil v Nizozemí poblíž Bruselu rolník s těžce nemocnou manželkou. Aby mohl své nemocné ženě v zimě zatopit, pokácel na svém poli starý dub. Doma při štípání však našel do kmene zarostlou malou sošku Panny Marie. Na manželčino přání ji opravil. Jeho žena se pak před soškou modlila a byla uzdravena. Poté, co se před soškou událo ještě několik dalších vyslyšení, vystavili ji kněží veřejné úctě. Výtěžek z darů posloužil zanedlouho k vystavění krásné kaple. Ze dřeva poraženého stromu byly vyřezávány další sošky, té původní velmi podobné a stejně zázračné. Tak se sláva sošky rozšířila po celém světě, dokonce ji prý uctívali i Indiáni v Americe. A právě jednu z oněch kopií dostal darem od svého švagra i Karel Filip Buquoy. Jde o asi 20 centimetrů vysokou, jemně řezanou sošku Panny Marie. V levé ruce drží Dítě Ježíše, v pravé ruce žezlo. V tom se liší od originálu, kde malý Ježíš spočívá na ruce pravé. Jezulátko objímá dlaní královské jablko.

Hrabě Karel byl vědec a velký cestovatel. Protože je soška velmi malá, bral ji na svých cestách všude s sebou. Když roku 1685 plul z Říma do Španělska, zastihla loď prudká bouře a celé posádce hrozilo utonutí. Hrabě, ocitnuvší se ve velikém nebezpečí, slíbil Bohu a jeho Matce, že budou-li zachráněni, postaví jako projev vděčnosti na svém panství v Čechách kostel a v něm na oltáři umístí milostnou sošku. V tu chvíli se bouře uklidnila a všichni byli zachráněni. Hrabě sošku uložil na svém sídle v Nových Hradech a v září 1690 se osobně vydal hledat vhodné místo pro stavbu nové kaple. Tři měsíce na to však zemřel, aniž svůj slib mohl splnit. Stačil jen najít vhodné místo - lomecký vrch. Na smrtelné posteli proto prosil své syny Emanuela a Alberta, aby dílo dokončili.

Návštěvníci se často ptají, proč si hrabě nevybral ke stavbě jiné, lépe viditelné místo. Odpověď není složitá. Karel Buquoy chtěl kolem kostela vybudovat rozsáhlý anglický park. Ten měl na jedné straně sahat až k Vodňanům, na druhé pak k Netolicům a k zámku Kratochvíle. Jenže smrt mu v tom zabránila a v jeho plánech už nikdo nepokračoval. Dovedeme si představit, jakou dominantu by při uskutečnění tohoto záměru kostel v krajině tvořil...

Sotva otec zemřel, ujal se dvacetiletý hrabě Emanuel jeho díla. V lednu 1691 dal milostnou sošku převést na Libějovicko a uložil ji na oltáři v Chelčicích. 1.května 1692 byl položen základní kámen a o dvanáct let později byl kostel vysvěcen a milostná soška sem přenesena. Lomec se okamžitě stal velmi vyhledávaným poutním místem a proto zde bylo zároveň s dokončením kostela ustanoveno kaplanské místo. Do r. 1786, kdy byla na Lomci zřízena lokalie, náležel Lomec do farnosti v Chelčicích. Roku 1859 byla tato lokalie povýšena na samostatnou farnost. Na faru byl upraven sousední lovecký zámeček z 18. století. Po roce 1950, kdy byl komunisty zrušen pražský mateřinec Kongregace Šedých sester sv. Františka, se fara od roku 1971 stala jejích střediskem. Díky jim duchovní tradice Lomce pokračuje i v současnosti.

Přijíždíme-li na Lomec po lesní cestě od západu, ukáže se nám budova fary po levé a poutní kostel po pravé ruce. Na první pohled se jedná o sice malou, ale zato nápaditou stavbu ve vrcholně barokním slohu. Kostel je proveden jako stavba soustředná. Půdorys je v základě čtyřúhelníkový, stěny jsou zčásti vypouklé, uvnitř pilastry - polosloupy rozčleněné. Je zaklenut kopulí, do níž se zařezávají lunety nad okny a výseče nad kouty. Svatyně má celkovou výšku 31 metrů. V roce 1720 byla ke kostelu přistavěna sakristie a roku 1735 schodišťová vížka. Kostel je korunován masivní a vysokou prolamovanou bání s lucernou. Malé lucerny zakončují rovněž zmiňované vnější výdutě. Kupole uvnitř kostela je pokryta osmi kartušemi s malovanými výjevy s mariánskou tematikou z poloviny 18. století. Ze stejné doby jsou i dva malované iluzivní oltáře. Hlavním magnetem interiéru kostela je mohutná volná kopie baldachýnového oltáře ze svatopetrské baziliky v Římě. Baldachýn, na němž je zavěšen osmiboký zasklený svatostánek maurského stylu, nesou čtyři točené sloupy ovinuté napodobeninou vinné révy. Nad svatostánkem je umístěna dřevěná milostná soška P. Marie Královny. Celek oltáře působí svými rozměry v malém prostoru kostela impozantně. V roce 1939 byla nedaleko kostela postavena zvonice se třemi zvony. Okolí kostela je pokryto lesem, na sever vede přímým směrem k libějovickému zámku starobylá alej.

Poutě k Panně Marii na „Lomeček" se konaly nepřetržitě celá staletí. Znovu v plné síle ožily po pádu komunistické totality a kromě hlavní pouti, která se slaví v neděli po svátku Jména Panny Marie (podle starého kalendáře 12.září) sem přicházejí poutníci zvláště každou první sobotu v měsíci a také v tzv. Fatimské dny, což je vždy 13. každého měsíce. Pro velká shromáždění poutníků byl před kostelem vybudován krásný venkovní oltář. Nezapomeňte se také vy při své cestě do jižních Čech zde u Panny Marie zastavit.

Z různých pramenů vybral
Fr.Dušan Hladík

Foto na titulní straně:
Poutní kostel Jména Panny Marie na Lomci

Maria, ó jméno plné slasti



Milostná soška Panny Marie na Lomci

Maria, ó jméno plné slasti,
buď ode všech ctěno po vší vlasti,
tebe, Matko Páně, pozdravujem,
žes i Matka naše, se radujem.

Buď věčně chválena, velebena,
nastokrát uctěna, oslavena!
Kdyby tě nebe i zem chválily,
ještě by tě hodně neuctily.

Boha jsi živého tvor i Máti,
mohl-li jiného víc ti dáti?
Matka jsi, Panna jsi bez úhony,
čistoty, svatosti květ jsi vonný.

Počata bez hříchu prvotného,
zůstalas vždy prosta všeho zlého,
proto povýšena s duší, tělem
nad kůry andělské Spasitelem.

Mocná jsi Královna nebešťanů,
Matka a Královna pozemšťanů,
kdo v tobě nalézá útočiště,
pomoci, ochrany dojde jistě.

Líbezná denice na úsvitě,
hříšných slitovnice, pomoz hbitě,
veď nás v své moudrosti vzhůru k sobě,
dítky volající, Matko, k tobě!

Zrcadlo vší ctnosti, dome zlatý,
stolice moudrosti, chráme svatý,
nádobo vznešená pobožnosti,
potěšení v bídě a úzkosti.

Spanilé lilium, růže čistá,
něžné konvalium, Máti Krista,
táhni nás svou vůní, líbeznosti
na cestu tvých činů a tvých ctností.

Plná jsi milosti, Pán s tebou jest,
seslána z výsosti pro jeho čest,
přispěj a ochraň nás v každé době,
vzdělávej nás v dobré dítky sobě!

Slavná ty na nebi Panovnice,
všech, kdož tě velebí, pomocnice,
milostivým okem shlédni na nás,
Matko dobrotivá, po všechen čas.

Příčino radosti, spásy naší,
útěcho v žalosti, mír přináší
dítkám zde lkajícím srdce tvoje,
z něhož nám pramení blaha zdroje.

Příkladě pokory, kajícnosti,
že nad všechny tvory nevinností
před Bohem skvěješ se co vzor nebe,
proto korunovaná slávou tebe.

Chraň, zastaň nevinnost, hřích od nás vzdal,
oslazuj povinnost, aby nám dal
Bůh svatou svou milost, požehnání,
přimlouvej se za nás, mocná Paní.

Keři vždy hořící vroucí lásky,
vady nemající ani vrásky,
nadchni srdce naše láskou svatou
k Bohu i bližnímu, v tobě vzňatou!

Touho otců svatých, učedníků,
a žeň zlatých klasů, mučedníků,
vůdkyně proroků, kněžno panen,
tvou láskou nebešťan každý raněn.

Brána jsi do nebe, archa Páně,
nic se tam bez tebe nedostane,
štíte a naděje kajícníků,
ujmi se svých věrných služebníků!

Přijmi velké, malé pod ochranu,
bychom všichni stále žili v Pánu,
co praví křesťané ve službě tvé,
skrz tebe nalezli spasení své.

Cyrilometodějský kancionál

LITURGICKÁ ČTENÍ

Slavnost Sv. Václava, mučedníka, hlavního patrona českého národa 28.září 2009

Letos náš národ slaví 1100 roků od jeho narození

Podle staré tradice se narodil kolem roku 909 na Stochově u Libušína jako nejstarší syn vévody Vratislava. O jeho křesťanskou výchovu se starala především jeho babička sv. Ludmila. Naučil se slovanskému písmu, na Budči si osvojil i znalost latiny. Legendy zdůrazňují jeho lásku k eucharistii a k chudým. Když se v roce 925 ujal vlády, snažil se o kulturní i náboženské povznesení země. Jeho křesťanský způsob vlády a spravedlivá přísnost k neukázněné, většinou ještě pohanské šlechtě, i to, že přijal lenní závislost na Jindřichu I., vyvolaly opozici v čele s jeho mladším bratrem Boleslavem, na jehož popud byl 28. září 929 (nebo 935) ve Staré Boleslavi zabit. Po třech letech bylo jeho tělo přeneseno do rotundy sv. Víta, kterou on sám založil jako třetí kostel na Pražském hradě. Jeho nejstarší životopis byl napsán staroslověnsky hlaholským písmem brzy po jeho smrti. První kostel mu byl zasvěcen už v r. 972 v Proseku u Prahy. Na začátku 14. století mu byl zasvěcen jeden z oltářů v bazilice sv. Petra ve Vatikáně a od roku 1670 je jeho svátek v celocírkevním kalendáři.

1. ČTENÍ - Mdr 6,9-21

Čtení z knihy Moudrosti.

Vládcové, k vám se obracejí má slova, abyste se naučili moudrosti a neklesli. Ti totiž, kdo svatě střeží svaté příkazy, budou uznáni za svaté, ti, kdo jsou o nich poučeni, najdou ospravedlnění. Buďte tedy žádostiví mých slov, mějte po nich touhu, a poučí vás. Moudrost září a nevadne, snadno ji vidí ti, kdo ji milují, dává se nalézt těmi, kdo ji hledají. Předchází ty, kdo po ní touží, a ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časně přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. Myslet totiž na ni je svrchovaná prozíravost, kdo kvůli ní bdí, brzy je bez starosti. Vždyť sama obchází a hledá ty, kdo jsou jí hodni, na cestách se jim ukazuje s přízní a při každé myšlence jim vychází vstříc. Neboť její začátek je zcela upřímná touha poučit se, chtít se poučit je láska k ní, láska k ní je zachovávat její přikázání, dbát o přikázání je zajistit si nesmrtelnost, nesmrtelnost pak dává místo u Boha. A tak touha po moudrosti přivádí ke kralování. Vládcové lidí, když se tedy těšíte z trůnů a žezel, ctěte moudrost, abyste kralovali navěky.

2. ČTENÍ - 1 Petr 1,3-6; 2,21b-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Petra.

Buď veleben Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista! Protože je tak nesmírně milosrdný, znovu nás zrodil, takže zmrtvýchvstáním Ježíše Krista máme živou naději na dědictví, které nepomine, na dědictví skvělé a trvalé. Je pro nás připraveno v nebi; protože totiž máte víru, chrání vás Boží moc a vede ke spáse, která se má ukázat nyní v poslední době. A proto budete potom jásat, i když vás musí trápit teď ještě na krátký čas všelijaké zkoušky. Vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. 'On nezhřešil a nikdo od něho neslyšel nic neupřímného.' Když mu spílali, on jim to spíláním neoplácel, když trpěl, nevyhrožoval, ale ponechal vše tomu, který soudí spravedlivě. On sám na svém těle vynesl naše hříchy na dřevo kříže, abychom byli mrtví hříchům a žili spravedlivě. Jeho ranami jste uzdraveni.

EVANGELIUM - Mt 16,24-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání."

26.neděle v mezidobí - 27.září 2009

1. ČTENÍ - Num 11, 25-29

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin sestoupil v oblaku a mluvil k Mojžíšovi; vzal z ducha, který spočíval na něm, a dal ho sedmdesáti mužům starcům. Když na nich duch spočinul, dostali se do prorockého vytržení, ale později se to už nestalo. Dva muži z nich zůstali v táboře, jmenovali se Eldad a Medad. I na nich spočinul duch, neboť byli mezi těmi, kdo byli písemně určeni. Nevyšli však do stánku úmluvy a dali se do prorokování v táboře. Tu přiběhl jeden chlapec a oznámil Mojžíšovi: „Eldad a Medad prorokují v táboře." Jozue, syn Nunův, Mojžíšův služebník od mládí, řekl: „Pane můj, Mojžíši, zabraň jim v tom!" Mojžíš mu odpověděl: „To tak žárlíš kvůli mně? Kéž by Hospodin udělal z celého národa proroky, kéž by dal Hospodin spočinout svému duchu na nich!"

2. ČTENÍ - Jak 5, 1-6

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Nuže tedy, vy boháči: plačte a naříkejte nad strastmi, které na vás přijdou. Vaše bohaté zásoby hnijí a vaše šatstvo rozežírají moli. Vaše zlato a stříbro rezaví, a ten rez bude svědčit proti vám a stráví vaše tělo jako oheň. Hromadili jste si majetek i v tyto poslední dny. Ale mzda, o kterou jste ošidili sekáče, kteří vám požali pole, ta mzda křičí a křik vašich ženců pronikl k sluchu Pána zástupů. Na zemi jste hýřili a oddávali se rozkoším, krmili jste se i tehdy, když už už nastávala řež. Odsoudili jste spravedlivého a připravili ho o život - a on se vám nebrání.

EVANGELIUM - Mk 9, 38-43.45.47-48

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jan řekl Ježíšovi: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem." Ježíš však řekl: „Nebraňte mu! Přece žádný, kdo ve jménu mém vykoná zázrak, nemůže pak hned o mně mluvit špatně. Kdo není proti nám, je s námi. Kdokoli vám podá číši vody proto, že jste Kristovi, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu. Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře. Svádí-li tě tvá ruka, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez ruky, než abys přišel s oběma rukama do pekla, do neuhasitelného ohně. Svádí-li tě tvoje noha, usekni ji! Je pro

tebe lépe, abys vešel do života bez nohy, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla. Svádí-li tě tvoje oko, vyloupni ho! Lépe, abys vešel do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ nehyne a oheň nehasne."

27.neděle v mezidobí - 4.října 2009

1. ČTENÍ - Gen 2, 18-24

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin Bůh řekl: „Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil." Hospodin Bůh uhnětl z hlíny všechnu divokou zvěř a všechno nebeské ptactvo a přivedl je k člověku, aby viděl, jaké jim dá jméno: takové mělo být jejich jméno, jak by všechny živočichy pojmenoval. A člověk dal jméno všem krotkým zvířatům, nebeskému ptactvu a veškeré divoké zvěři, ale pro člověka se nenašel pomocník, který by se k němu hodil. Tu Hospodin Bůh seslal na člověka hluboký spánek, a když usnul, vzal jedno z jeho žeber a to místo uzavřel masem. Hospodin Bůh pak ze žebra, které vzal z člověka, vytvořil ženu a přivedl ji k člověku. Ten zvolal: „To je konečně kost z mých kostí a tělo z mého těla. Bude se nazývat manželkou, neboť z manžela byla vzata." Proto muž opustí otce i matku a přidrží se své ženy a budou jeden člověk.

2. ČTENÍ - Žid 2, 9-11

Čtení z listu Židům.

Bratři! Vidíme, že Ježíš, který byl trochu ponížen pod anděly, protože vytrpěl smrt, je korunován slávou a ctí, aby z milosti Boží za všechny lidi podstoupil smrt. Bylo jistě vhodné, aby ten, pro něhož a skrze něhož je všechno, přivedl do slávy mnoho synů tím, že utrpením zdokonalí původce jejich spásy. Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry.

EVANGELIUM - Mk 10, 2-16

Slova svatého evangelia podle Marka.

Přišli farizeové a zeptali se Ježíše, smí-li se muž se ženou rozvést, chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „co vám přikázal Mojžíš?" Řekli: „Mojžíš dovolil vystavit jí rozlukový list a rozvést se." Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz! Na začátku při stvoření však Bůh 'učinil lidi jako muže a ženu'. 'Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk.' Už tedy nejsou dva, ale jeden. A proto: co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!" V domě se ho učedníci ještě jednou na to zeptali. Řekl jim: „Kdo se rozvede se svou ženou a ožení se s jinou, dopouští se vůči ní cizoložství. Rozvede-li se žena se svým mužem a vdá se za jiného, dopouští se cizoložství." Matky přinášely k Ježíšovi děti, aby jim požehnal. Ale učedníci jim to zakazovali. Když to Ježíš viděl, rozmrzelo ho to a řekl jim: „Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde." Bral je do náručí, kladl na ně ruce a žehnal jim.

28.neděle v mezidobí - 11.října 2009

1. ČTENÍ - Mdr 7, 7-11

Čtení z knihy Moudrosti.

Modlil jsem se, a byl mi dán rozum, prosil jsem, a ducha moudrosti v úděl jsem přijal. Jí jsem dal přednost před žezly a trůny a bohatství ve srovnání s ní jsem pokládal za nic. Nesrovnával jsem s ní neocenitelný drahý kámen, protože všechno zlato je vzhledem k ní jen troška písku a za bláto lze počítat vedle ní stříbro. Miloval jsem ji nad zdraví a krásu, chtěl jsem ji mít raději než denní světlo, poněvadž nehasne její záře. Spolu s ní se mi dostalo všeho dobra a skrze ni nespočetného bohatství.

2. ČTENÍ - Žid 4, 12-13

Čtení z listu Židům.

Boží slovo je plné života a síly, ostřejší než každý dvojsečný meč: proniká až k rozdělení duše a ducha, kloubů a morku, a pronáší soud i nad nejvnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími. Není tvora, který by se před Bohem mohl ukrýt, před jeho očima je všechno nahé a odkryté a jemu se budeme zodpovídat.

EVANGELIUM - Mk 10, 17-30

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když se Ježíš vydával na cestu, přiběhl nějaký člověk, poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?" Ježíš mu odpověděl: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: 'Nezabiješ, nezcizoložíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!'" On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí." Ježíš na něho pohlédl s láskou a řekl mu: „Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!" On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!" Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl: „Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království." Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: „Kdo tedy může být spasen?" Ježíš na ně pohleděl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno." Tu mu řekl Petr: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou." Ježíš odpověděl: „Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mě a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný. A tak mnozí první budou posledními a poslední prvními."

Česká televize nabídne přímé přenosy z návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v České republice

Česká televize se bude ve své programové nabídce intenzivně věnovat návštěvě papeže Benedikta XVI. v České republice. Na zpravodajském kanálu ČT 24 a částečně i na ČT 2 budou vysílána všechna setkání Svatého otce: jeho přílet, zastavení v kostele Pražského Jezulátka, přijetí u prezidenta České republiky, nešpory ve svatovítské katedrále, setkání s politiky, setkání s akademickou obcí i rozloučení na ruzyňském letišti. Největší událostí budou přímé přenosy bohoslužeb na ČT 2: v neděli 27. září v 10:00 hodin z Brna a v pondělí 28. září 2009 v 9:45 hodin ze Staré Boleslavi.

V USA možno sledovat přes internet **www.ceskatelevize.cz/ivysilani/**

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.srpna 2009

Politické události

Toskánská aféra

Koncem července a začátkem srpna byla v centru pozornosti českých médií aféra, kterou odstartovala série fotografií z italské dovolené expremiéra a předsedy ODS Mirka Topolánka. V sobotu 25.července pod titulkem: „Nahé ženy, luxus, jachty a lobbisté" bulvární deník Aha! zveřejnil tajně pořízené záběry z italského letoviska Monte Argentario, zachycující Topolánka při dovolené v luxusní vile a při projížďce na jachtě ve společnosti svého přítele Marka Dalíka a dalších lobbistů. V úterý 28. července získal deník MF Dnes od bývalého šéfa rozvědky Karla Randáka celou sérii dvě stě devadesáti fotografií a čtyřiceti videozáběrů, na nichž se Topolánek a Dalík setkávají s exministrem dopravy Alešem Řebíčkem a šéfem ČEZ Martinem Romanem. Další snímky z Monte Argentario ukazují lobbistu ČEZu Vladimíra Johannese ve společnosti exministra průmyslu Milana Urbana z ČSSD. Na fotografiích z Řebíčkovy jachty časopis Týden identifikoval také ředitele firmy Spolchemie a společnosti Setuza Martina Procházku. Karel Randák odmítl prozradit, od koho fotografie dostal nebo kdo je pořídil. Nicméně na zvukovém záznamu videa experti poznali hlas bývalého agenta rozvědky Petra Bakeše, nepravomocně odsouzeného za to, že vynesl před prezidentskou volbou v loňském roce na veřejnost video z hotelu Savoy, zachycující schůzku hradního kancléře Jiřího Weigla s lobbistou Miroslavem Šloufem. Topolánkův pobyt v Toskánsku organizoval jeho přítel Marek Dalík. Dalík předložil médiím smlouvu o pronájmu vily, v níž Topolánek bydlel, a jejíhož majitele se nepodařilo vypátrat. Vilu formálně vlastní lichtenštejnská firma Raben Anstalt, ale řada detailů naznačuje, že majitelem je český subjekt. Stále se neví, kdo si sledování politiků v Toskánsku objednal – zda v pozadí aféry jsou politické nebo hospodářské zájmy. Toskánská aféra vypukla krátce poté, co se v médiích objevily informace o švýcarských kontech pražského podnikatele Romana Janouška, přítele Topolánkova soupeře v ODS a pražského primátora Pavla Béma. Švýcarská prokuratura obstavila Janouškova konta ve zdejších bankách v hodnotě přes dvě stě milionů korun kvůli podezření z praní špinavých peněz, které podnikatel a lobbista Janoušek nebyl schopen vyvrátit.

Kampaň k předčasným volbám začala

* Krátce po návratu z italské dovolené předseda ODS Mirek Topolánek zahájil 2. srpna svoji předvolební kampaň „Léto s Topolem", při níž jako cyklista objíždí místa jihomoravského kraje. Při návštěvě města Hustopeče v pátek 21. srpna zasáhl Topolánka do hlavy kámen, hozený z davu skupinou čtyř provokatérů. Policie útočníky vypátrala, ti se k činu přiznali. Tvrdí však, že na Topolánka házeli pouze vajíčka, a že útok si od nich objednala neznámá osoba za účelem vyvolání rozruchu a mediálního skandálu. Nejasné pozadí celého incidentu vyvolalo četné spekulace, které se zatím nepotvrdily. Jedním z Topolánkových soupeřů v jihomoravském kraji je místopředseda ČSSD Bohuslav Sobotka. Ten svoji kampaň pojal konzervativně, jezdí po kraji automobilem a při svých návštěvách rozdává voličům růže.

* Předseda ČSSD Jiří Paroubek čelí obvinění z xenofobie, protože při předvolební besedě 13. srpna měl podle zpravodajství serveru Aktuálně.cz veřejně prohlásit: "Není vhodné zaměstnávat lidi z jiných kultur, už tu pak zůstanou. Naučí se jazyk, mají děti a je z toho etnický problém." Jiří Paroubek se proti znění této zprávy ohradil, tvrdí, že média jeho výrok na Úřadu práce v Kutné Hoře zkreslila a žádá od Aktuálně.cz omluvu. Protože však z vystoupení neexistuje zvukový záznam, obě strany ve sporu tvrdí, že jsou schopny dokázat pravdivost svých tvrzení výpovědí očitých svědků.

* Nová pravicová strana TOP 09, vedená bývalým ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem a někdejším předsedou KDU/ČSL a ministrem financí Miroslavem Kalouskem, má šanci dostat se do parlamentu. Podle výzkumu volebních preferencí, zveřejněného agenturou Factum Inventio 5. srpna, by TOP 09 spolupracující s hnutím Starostové a nezávislí mohla překonat pětiprocentní hranici nezbytnou pro vstup do Poslanecké sněmovny a získat ve volbách nejméně pět mandátů.

* Předčasné volby do Poslanecké sněmovny se budou konat ve dnech 9. a 10. října. V zahraničí je možné volit na velvyslanectvích a generálních konzulátech ve dnech 8. a 9.října.

Žháři z Vítkova dopadeni

Policie vypátrala pachatele rasově motivovaného útoku ve Vítkově na Opavsku, kteří letos v dubnu vhodili do domu s romskými obyvateli zápalné láhve, jež způsobily těžké popáleniny dvouletému dítěti a jeho rodičům. Policie 12. srpna zadržela dvanáct osob, přičemž čtyři z nich, o nichž se předpokládá, že útok provedli, zůstali ve vazbě. Časopis Týden zveřejnil jejich jména i portréty. Jedná se o mladé lidi ve věku 20-25 let napojené na extremistické pravicové hnutí. Při domovních prohlídkách se u nich našly vlajky s hákovým křížem, nože, plynové pistole a rasistické letáky. Útok údajně probíhal tak, že jeden ze čtyřčlenné skupiny zůstal v autě, zatímco tři ostatní vhodili zápalné láhve do oken domů. Zatímco rodiče dvouleté Natálky již několik dní po incidentu nemocnici opustili, jejich dcera s popáleninami na 80 procentech těla stále bojuje o život.

Otevřena nová budova Národního muzea

Národní muzeum otevřelo v sobotu 15. srpna pro veřejnost budovu bývalého Federálního shromáždění. S interiérem a historií budovy, kterou 1. června 2009 převzalo Národní muzeum od Rádia Svobodná Evropa, se mohou zájemci seznámit při každodenních komentovaných prohlídkách. V polovině září se zde otevře první výstava „Košický zlatý poklad". Nová budova se s historickým Muzeem má propojit podzemním tunelem, s jehož stavbou se počítá v letech 2011-2012.

Vyhoštění ruských diplomatů

Česká vláda označila dva ruské diplomaty za nežádoucí osoby a vyhostila je z České republiky. Poté, co se tento krok 18. srpna dostal na veřejnost, ruská strana oznámila, že vyzvala dva pracovníky českého velvyslanectví, aby opustili zemi. Podle informací deníku Právo rozhodla Praha o vyhoštění už před několika měsíci, jeho realizaci však odložila až po skončení českého předsednictví Rady EU. Nežádoucím se stal zástupce vojenského přidělence při ruském velvyslanectví v Praze, dalšímu ruskému diplomatovi české úřady doporučily, aby se nevracel z dovolené. Komentáře českých médií dávají tuto diplomatickou roztržku do souvislosti s ruskou podporou kampaně proti umístění amerického radaru v Brdech.

Ze Slovenska

Slovensko-maďarské vztahy na bodu mrazu

Slovensko zakázalo maďarskému prezidentovi Lászlo Sólyomovi vstup na své území, když jeho soukromou cestu do jihoslovenského Komárna u příležitosti odhalení sochy svatého Štěpána označila za provokaci. V Komárně žije silná maďarská menšina, která zabránila Matici Slovenské, aby zde umístila pomník slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, ale naopak prosadila postavení sochy zakladatele uherského státu. Slovenská vláda svůj zákaz nezdůvodnila odhalením pomniku svatého Štěpána, protože tato historická osobnost je významná i z hlediska slovenských dějin. Za „provokační" však označila datum 21.srpna, neboť v tento den před 41 lety vstoupily na Slovensko v rámci invaze vojsk Varšavské smlouvy také maďarské jednotky. „Komárno leží na území Slovenské republiky. Je součástí území suverénní Slovenské republiky. Není to další okres Maďarské republiky," prohlásil slovenský premiér Robert Fico. Maďarský prezident László Sólyom do Komárna přijel, ale zastavil se v polovině mostu přes Dunaj a na území Slovenska nevstoupil. Pokud by nerespektoval výzvu slovenské vlády tlumočenou diplomatickými kanály, měla slovenská policie příkaz Sólyoma zastavit. V noci na středu 26.srpna neznámí pachatelé hodili na dveře slovenského velvyslanectví dvě láhve s hořlavinou, které však nevybuchly.

Dvacet obětí důlního neštěstí v Handlové

V hnědouhelném dole ve slovenském městě Handlová se v pondělí 10. srpna ve štole 330 metrů pod povrchem vznítil uhelný prach. Na místo se dostavili záchranáři, kteří začali požár hasit. Při hašení však došlo k výbuchu, při němž zahynulo dvacet horníků a záchranářů, devět lidí utrpělo lehčí zranění. Co do počtu obětí je to nejhorší důlní neštěstí v dějinách samostatného Slovenska. Slovenská vláda vyhlásila na středu 12.srpna státní smutek.

Ekonomika

Ministr financí chce zvýšit daně

Při plánování státního rozpočtu na rok 2010, jehož schodek by měl dosáhnout rekordní výše 230 miliard korun, chce ministerstvo financí navrhnout zvýšení nepřímých daní. V pořadu ČT1 Otázky Václava Moravce 16. srpna to oznámil ministr financí Eduard Janota. Podle jeho návrhu by se dolní sazba daně z přidané hodnoty měla zvýšit o dvě procenta z 9 na 11 procent a základní sazba DPH o jedno procento z 19 na 20 procent. Pokud by se tyto změny podařilo prosadit, schodek by se mohl snížit na 160 miliard. Reakce v médiích na tento návrh jsou však skeptické. Ekonomičtí komentátoři poukazují na to, že rozhodující politické strany nebudou ochotny zvýšit dolní sazbu DPH, která by mohla mít vliv na zvýšení cen základních životních potřeb.

ČNB snížila úrokové sazby na historické minimum

Česká národní banka je ve svých prognózách optimističtější než česká vláda. Zatímco ministerstvo financí odhaduje letošní pokles hrubého domácího produktu o 4,3 procenta, ČNB očekává, že letos HDP poklesne „jen" o 3,8 procenta a v příštím roce vzroste o 0,7 procenta. Pro další povzbuzení hospodářského vývoje se bankovní rada 6. srpna rozhodla snížit úrokové sazby na historické minimum 1,25 procenta. Podle ekonomických expertů však tato změna nebude mít příliš výrazný vliv na sazby hypoték a spotřebitelských úvěrů. Projeví se možná jen u úvěrů právnickým osobám.

ČSA ve ztrátě, privatizace nejasná

České aerolinie hledají cesty, jak překonat krizi, ve které se největší český letecký přepravce nachází. Předseda dozorčí rady ČSA Ivan Kočárník potvrdil, že pololetní ztráta společnosti činí 1,8 miliardy korun a ke konci roku by mohla překročit hranici dvou miliard. Vedení podniku chce řešit situaci tím, že omezí svoje aktivity, propustí 860 pracovníků a prodá šest ze zhruba padesátky vlastních letadel. Proti tomuto plánu protestují odboráři, kteří úsporná opatření vidí jako počátek likvidace zavedené firmy. Odborové organizace v ČSA vyzvaly vládu, aby situaci řešila, objevily se i hlasy žádající odvolání prezidenta ČSA Radomíra Lašáka. Vláda ústy ministrů financí a dopravy však Lašákovo odvolání odmítá. Ministr financí Eduard Janota rovněž nehodlá zastavit privatizační proces ČSA a to ani poté, co ze soutěže odstoupila 19. srpna evropská letecká jednička Air France/KLM a zůstal v ní jediný zájemce – konsorcium Unimex a Travel Service. „Nemůžeme soutěž v jejím průběhu zrušit bez rizika arbitráží. Jedině po podání nabídky se vláda může rozhodnout že cenu nepřijme," vysvětlil Hospodářským novinám Janota. Ve středu 26. srpna večer Radomír Lašák nabídne na mimořádné tiskové konferenci svoji rezignaci, pokud odboráři přistoupí na snížení mezd. „Celé vedení se sebere a odejde minutu poté, co s piloti sníží platy o třicet procent a ostatní zaměstnanci o patnáct procent," prohlásí Lašák, který by odstoupil okamžitě po podpisu nových kolektivních smluv. Piloti ČSA mají dnes průměrný měsíční plat 212 tisíc korun průměrný plat všech zaměstnanců je nyní 62 tisíc korun.

Kurzovní lístek 2. 9. 2009 (střed)

EUR, 1	25.68
Kanada, 1	16.34
USA, 1	18.05

Kultura

Cesta života rabiho Löwa na Pražském hradě

Představit rabiho Löwa nejen jako stvořitele legendárního golema je cílem výstavy Cesta života, pořádané Židovským muzeem v Praze a Správou Pražského hradu. S využitím historických dokumentů a předmětů výstava připomíná život a odkaz židovského učence Jehudy Levy ben Becalela, od jehož úmrtí letos uplyne 400 let. Löw, v židovské kultuře nazývaný Maharal, působil v Praze od druhé poloviny 16. století. Zastával funkci rektora v Klausu, soukromé rabínské akademii, později ho zvolili vrchním rabínem v Praze. První část výstavy představuje jeho život a dílo, k vidění je patnáct spisů, dokument s Löwovým podpisem i pohár, který mu údajně patřil. Jeho dílo se neomezovalo jen na náboženské úvahy, rozpracoval například školskou reformu, podle níž je nutné probíranou látku přizpůsobit věku a chápání žáka. Předjímal tak teorii J. A. Komenského. Je také považován za předchůdce náboženského hnutí chasidismu. Součástí výstavy jsou snímky ze setkání chasidů nad jeho hrobem na Starém židovském hřbitově. Druhá část výstavy se věnuje mýtu rabiho Löwa a golema. Nedokonalá bytost vytvořená člověkem a oživená mystickou formulí je součástí židovského folkloru. Neexistuje žádný důkaz o tom, že by se rabi Löw o jeho stvoření pokoušel, přesto se tato legenda šířila především v době romantismu. Výstava dokumentuje vývoj podoby golema, od exotické tváře, jak ji v ilustracích zachytil Hugo Steiner-Prag, přes hliněného obra z filmu Císařův pekař a pekařův císař, až po abstraktní postavu ovlivněnou existencialismem. Stejně jako vzhled se měnily i konotace: golem jako lidská nápodoba Božího stvoření se ve světle učení Sigmunda Freuda stal symbolem podvědomých pudů, pod vlivem holocaustu se pak proměnil v ochránce židovského národa.Expozice umístěná v Císařské konírně Pražského hradu potrvá do 8.listopadu.

Terakotoví válečníci obsadili Lucernu

Až do října si mohou návštěvníci Velkého sálu pražského paláce Lucerna prohlédnout unikátní výstavu Terakotová armáda prvního čínského císaře Čchin Š'-chuang-ti. Po světově známých expozicích Bodies a Titanic jde o další velkou putovní show, která navštívila Českou republiku. K vidění je zde na 170 replik hliněných figur vojáků a koní v životní velikosti, vyrobených podle více než 2000 let starých soch z hrobky císaře Čchin Š'-chuang-ti, sjednotitele Čínské říše. Originály pocházejí z 3. století před naším letopočtem. Iniciátoři této výstavy Němci Ralph Grüneberger a Burkard Pfrenzinger nechali v Číně zhotovit napodobeniny soch podle originálních postupů ve starověkých pecích. Kromě replik terakotových vojáků, generálů, nižších důstojníků, lučištníků i koní v původní velikosti, je součástí výstavy také model jedné ze tří pohřebních komor zmenšený v měřítku 1:10 s dalšími tisíci hliněnými vojáky. Výstava měla premiéru před sedmi lety ve Frankfurtu, po úspěšném turné po deseti německých městech a Vídni zakotvila letos v květnu v Praze. Výstavu doplňují kresby a fotografie z naleziště, repliky zbraní a dalších předmětů nalezených společně se sochami a menší expozice dokumentující čínskou módu té doby. Výstavu provázejí tabule s historickým výkladem v češtině a angličtině, část expozice má navíc i zvukový komentář a světelnou show. K dispozici je také malé kino, ve kterém mohou návštěvníci zhlédnout krátký film o kontroverzním čínském panovníkovi a jeho hliněné armádě. Osmý div světa, jak se terakotové armádě také přezdívá, nalezli roku 1974 rolníci v čínské provincii Šang-si náhodou při hloubení studny. Místo naleziště je dodnes jediným čínským záznamem na seznamu UNESCO. Sochy mají výšku mezi 175 a 195 cm, tedy více, než měřili tehdejší Číňané, každá z více než 7000 postav má jedinečné obličejové rysy. Všechny figury byly původně barevné, barvy se ale rozpustily během archeologických výkopů. Bojovníci měli reálné zbraně, většina z nich však padla za oběť vykradačům hrobek. Kromě mužských postav všech vojenských hodností a koní byly součástí panovníkovy pohřební výbavy také dřevěné vozy, ty se nedochovaly. Jámy s vojáky jsou součástí rozsáhlého záhrobního komplexu, samotná císařova pohřební komora dosud odhalena nebyla. Císař Čchin Š'-chuang-ti vládl v letech 238 až 210 před naším letopočtem. Dodnes jde o jednu z nejkontroverznějších postav čínské historie. Na jednu stranu spojil pod svou nadvládou sedm čínských království, sjednotil měnový a měrný systém a písmovou soustavu a zasadil se o rozvoj čínské infrastruktury, na druhé straně si nelidskými popravami, mučením, pohřbíváním za živa, nevolnickými pracemi či pálením konfuciánských knih vysloužil pověst nejkrutějšího tyrana na čínském trůnu.

Sport

MS v atletice Berlín 2009 – český neúspěch, hvězdou MS sprinter Bolt

Na mistrovství světa v atletice, které se konalo od 15. od 23. srpna v Berlíně, získalo Česko jedinou medaili zásluhou oštěpařky Barbory Špotákové. Na bodovaných pozicích, tedy do 8. místa, se umístili jen další dva atleti – výškař Jaroslav Bába a překážkář Petr Svoboda. Fakt, že mistrovství skončilo neúspěchem, potvrdil i šéftrenér reprezentace Václav Fišer: „Nepovedlo se nám nic mimořádného. Proč, to zatím netuším. Možná nepomohlo, že se šampionát konal za rohem. Koncentrovanost závodníků byla díky přítomnosti kamarádů, známých a rodičů nižší.“ Jedinou medailovou radost udělala českým fanouškům Barbora Špotáková. I když se necítila ve formě, tak výkonem 66,42 metrů brala stříbro. Zlato získala díky hodu dlouhému 67,30 metrů domácí Stefi Neriusová, která se v 37 letech loučí s kariérou. Blízko k cennému kovu měl i výškař Bába, ale 223 centimetrů stačilo jen na 5. místo. S velkými ambicemi odjížděl do Německa desetibojař Roman Šebrle. Na svém sedmém mistrovství světa však zklamal. Zejména selhání ve skoku o tyči mu sebralo motivaci bojovat alespoň o bronzovou medaili. „Moje éra definitivně skončila,“ přiznal Šebrle. Zklamáním byly výkony diskařky Cechlové, výškařky Strakové nebo dálkaře Novotného. Na-

opak nadějí do budoucna by mohl být oštěpař Petr Frydrych, který se dostal do užšího finále a v soutěži nakonec obsadil 10. místo. Šampionát v Berlíně patřil jednomu muži. Usain Bolt, jamajská sprinterská superstar, získal tři zlaté medaile a zlepšil dva vlastní světové rekordy. V neděli 16. srpna se běželo finále hladké stovky a očekával se souboj titánů – Gay vs. Bolt. Přestože Gay zaběhl svůj letošní nejlepší čas 9,71, Jamajčan nepřipustil drama a 100 metrů prolétl za 9,58 vteřin. Další světový rekord přidal Bolt na dvojnásobné trati. Vlastní maximum vylepšil o 11 setin na 19,19 vteřin. Zlatý hattrick dovršil ve štafetě, tentokrát bez světového rekordu. Tým ve složení Mullings, Frater, Bolt, Powell zaběhl „jen" rekord šampionátu 37,31. Opačné pocity měla jiná atletická hvězda. Ruská tyčkařka Jelena Isinbajevová v Berlíně nezvládla ani jeden platný pokus na výškách 475 a 480 centimetrů a z neporazitelné bohyně se stala obyčejnou závodnicí. Na velké akci prohrála poprvé od šampionátu v roce 2003.

Fotbalovou ligu po pěti kolech vede překvapivě Jablonec

Ani obhájce titulu Slavia, ani její největší soupeř Sparta, se zatím neprosadily do čela tabulky fotbalové Gambrinus ligy. Po pěti odehraných zápasech vede tým Jablonce, a to především díky týmovým výkonům a spolehlivosti obránce Pavla Drska, který navíc dal už tři vítězné góly. Severočeši mají 13 bodů a poslední výhru zaznamenali na Kladně. I když si prožili infarktové chvíle – vedoucí týmu Petr Majer zapomněl registrační karty hráčů. Nastoupit mohli pouze ti s občanským průkazem. Na druhém místě tabulky je Brno, které poprvé inkasovalo až v 5. kole. Do sítě gólmana Bureše se trefil ostravský Mario Lička. Moravské derby skončilo smírně 1:1. Úvod letošního ročníku vyšel také Mladé Boleslavi. Mužstvo pod koučem Uhrinem předvádí útočný fotbal a baví diváky. Tým z automobilového města prohrál až na Letné. Výhru 1:0 pro Spartu trefil mladý útočník Kadlec. Ofenzivním fotbalem baví také nováček z Uherského Hradiště. Slovácko však v prvních dvou zápasech hřešilo na špatnou obranu, dvakrát prohrálo 2:3. Po pěti kolech má na kontě 6 bodů. A v kádru nejlepšího střelce Gambrinus ligy. Petr Švancara se trefil pětkrát, z toho tři góly dal z penalt. Do mistrovské pohody se nemohou dostat slávisté. Prohru v Brně odčinili díky hattricku Zdeňka Šenkeříka proti Bohemains Praha, ale naposledy ztratila Slavia body v Teplicích za remízu 1:1. Nedaří se oběma Bohemkám. Vršovičtí Bohemians 1905 se nemohli trefit tři a půl utkání, s jediným vstřeleným gólem a třemi body jsou na 14. místě. Střížkovští Bohemians Praha stále čekají na první body – s hrozivým skóre 2:12 jsou poslední.

Výsledky 5.kola: Sparta – Mladá Boleslav 1:0, Ostrava – Brno 1:1, Teplice – Slavia 1:1, Příbram – Olomouc 2:1, Bohemians 1905 – Plzeň 0:1, Kladno – Jablonec 1:2, Liberec – České Budějovice 3:0, Slovácko – Bohemians/Střížkov 2:0

Tabulka po 5.kole: 1. Jablonec 13 bodů - 2. Brno 11 - 3. Mladá Boleslav 10 - 4. Teplice 9 - 5. Sparta 9 - 6. Slavia 8 - 7. Baník Ostrava 8 - 8. Liberec a Plzeň 7 - 10. Příbram 7 - 11. Slovácko 6 - 12. Olomouc 5 - 13. České Budějovice 4 - 14. Bohemians 1905 - 15. Kladno 1 - 16. Bohemians/Střížkov 0.

Evropská liga: Slavia, Sparta a Liberec jsou blízko postupu

Už dlouho se nestalo, aby měl český fotbal tolik zástupců v jedné soutěži. A zřejmě dlouho nestane. Ve 4. předkole Evropské ligy, která nahradila pohár UEFA, se 20. srpna představily Sparta, Slavia, Liberec, Olomouc a také Teplice. Pro obě pražská S je tato soutěž cenou útěchy za vyřazení z 3. předkola prestižní Ligy mistrů. Sparta byla blízko senzaci. Po úvodní domácí výhře 3:1 však podlehla v Aténách Panathinaikosu 0:3 a sen o postupu se rozplynul. Slávisté zase ostudně vypadli s moldavským Šerrifem Tiraspol. Po bezbrankovém prvním zápase Slavia v Edenu dlouho vedla, ale v nastaveném čase se trefil Nadson a výsledkem 1:1 si postup do 4. předkola Ligy mistrů zajistil Tiraspol. Sparta i Slavia si poškozenou reputaci z Ligy mistrů částečně napravily v úvodních zápasech posledního předkola Evropské ligy. Sparťané vezou z Mariboru díky dvěma trefám útočníka Wilfrieda výhru 2:0, slávisté doma porazili CZ Bělehrad 3:0. Zápas však provázelo řádění srbských fanoušků, kteří poničili v centru města několik restaurací a poprali se s policií. Diváci řádili také v Bukurešti, kam přijel Liberec. Ten se do 4. předkola dostal přes FC Vaduz po výhrách 1:0 a 2:0. V Rumunsku si vytvořil slušný náskok do odvety. Vedl 2:0, ale zápas byl kvůli výtržnostem domácích diváků předčasně ukončen. Na hrací plochu létalo kamení a jiné předměty, několik opilých fandů navíc vtrhlo na hrací plochu. Disciplinární komise UEFA v úterý 25.srp na rozhodla o kontumační vý hře Liberce 3:0. Atraktivního soupeře přidělil los Olomou ci. Hanáci ve 3. předkole pře kvapili a skotský Aberdeer rozprášili s celkovým skór 8:1. V další fázi narazili zno vu na ostrovní klub. Everton však potvrdil roli favorita a přes úvodní šance Olomouce a neodpískanou penaltu ve prospěch českého týmu vy hrál 4:0. O základní skupinu Evropské ligy bojují také Te plice, které byly do 4. před kola nasazeny jako vítěz Po háru ČMFS. V prvním utkán doma podlehli izraelskému Hapoel Tel-Aviv nešťastn 1:2, když nejdříve za hosty proměnil penaltu branká Enyeama a po vyrovnán Vondráška v nastavenén čase trefil vítězství 2:1 pro Izraelce záložník Vermut.

Ze sportu stručně

* Vítězem 41. ročníku anket Zlatá hokejka o nejlepšího hokejistu sezóny se stal Pa trik Eliáš z New Jersey. O 7 bodů předstihl Jaromíra Já gra, který anketu vyhrál v mi nulých čtyřech ročnících letos si mohl připsat jubilejn desátý triumf. Třetí skonči nejproduktivnější hráč KHL Jan Marek.

* Od 13. do 16. srpna se Praze konal největší florba lový turnaj na světě. V 17 ročníku Czech Open hrá rekordní počet 244 týmů z 1 zemí. V elitní mužské kate gorii zvítězil švédský IBF Dalen díky gólu v posledn vteřině finále proti Pixbu. Ta tran Střešovice získal bronz Vítězství mezi ženami slavi domácí Herbadent Tiger SJM, dříve známý jako Dě kanka.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Statistické údaje o katolické církvi v České republice

V souvislosti s připravovanou zářijovou návštěvou papeže Benedikta XVI. do České republiky zveřejnilo 25.8.2009 Tiskové středisko Svatého stolce statistické údaje o církvi v naší zemi platné k 31.12.2008. V České republice k tomuto datu žilo 10.380.000 obyvatel, mezi nimi 3.290.000 katolíků (31,7 %). Na území republiky existuje 9 celků církevní správy (5 českých a 3 moravské diecéze a apoštolský exarchát církve řeckokatolické), v nich funguje 2.576 farností a 70 jiných pastoračních středisek.

V duchovní a pastorační správě působí 20 biskupů (z toho tři řeckokatoličtí), 1.370 diecézních a 586 řeholních kněží (celkem tedy 1.956 kněží), 178 trvalých jáhnů, 116 řeholních bratří, 1.609 řeholnic, 160 členů sekulárních institutů a 1.109 katechetů. V semináři se na kněžství připravuje 184 bohoslovců.

Katolická církev v naší zemi provozuje 39 mateřských a základních škol, které navštěvuje 5.412 dětí, dále 33 škol středních s 8.525 studenty a 7 škol vyšších odborných či vysokých, v nichž se vzdělává 2.040 studentů. Církev též provozuje 50 nemocnic, 98 ambulancí, 134 domovů pro staré a nemocné lidi, 59 dětských domovů, 58 rodinných poraden a poraden pro ochranu života, 170 středisek zvláštního vzdělávaní a 28 dalších institucí.

Papež Benedikt XVI. navštíví Českou republiku ve dnech 26.-28.9.2009 a během tří dní se setká se zástupci politického i církevního života, s akademickou obcí a reprezentanty dalších křesťanských církví, s mládeží i s věřícími postupně v Praze, Brně a ve Staré Boleslavi, kde bude sloužit mši svatou u příležitosti Národní svatováclavské pouti.

Němečtí a polští biskupové společně vyzývají k míru

Předsedové biskupských konferencí Německa a Polska, freiburský arcibiskup Robert Zollitsch a přemyšlský arcibiskup Józef Michalik, podepsali v úterý 25.8.2009 společný text s názvem "Prohlášení k 70. výročí začátku 2. světové války". Ta byla zahájena napadením Polska Německem dne 1.9.1939. Biskupové v textu prohlašují, že "záleží na tom, aby poválečné generace získaly a uchovaly náležité pochopení světové války," k čemuž nutně patří "poctivost při vypořádávání se s hrůzami minulosti, stejně jako zřeknutí se stereotypů, které brání skutečnému porozumění a mohou podrývat namáhavě vypěstovanou důvěru mezi Poláky a Němci." Varují také, že "u mnoha společenských a politických sil trvá pokušení propagandisticky využít zranění utržená v dějinách a s oporou jednostranných dějinných interpretací živit zatrpklost." Proti těmto tendencím musí církev bojovat a povzbuzovat "k intenzivnímu dialogu, který vždy zahrnuje i připravenost k pozornému naslouchání druhým."

V Brně zazní Koncert naděje

Koncert naděje se uskuteční v Brně v sobotu 26.9.2009 od 18.00 hodin nedaleko mezinárodního letiště v Brně-Tuřanech, v blízkosti hlavního podia, připraveného pro návštěvu papeže Benedikta XVI. Protože tématem pro návštěvu Svatého otce Benedikta XVI. v Brně je "naděje", nese tento název i koncert připravovaný na předvečer papežovy návštěvy. Vystoupí na něm brněnská kapela Svítání a po ní zahraniční hosté – řeckokatolický kněz ze Slovenska Peter Milenky, který má nejen svou farnost a velkou rodinu, ale i svoji kapelu, která nese název Peter Milenky band. Nedávno dokončili svoje první album s názvem "Ještě sa to dá...". Slovenskou kapelu na podiu vystřídá polská skupina Arka Noego. Tvoří ji sice děti, ale na koncertech umějí strhnout velké davy lidí. Kapela je tvořena především ze synů a dcer zkušených hudebníků. V roce 2000 vydala Arka svoji první desku "Agu gu". Prodalo se jí přes šest set tisíc kusů. Podobných úspěchů dosáhlo i všech následujících sedm desek. Po skončení koncertu bude možnost přespání ve vlastním stanu do nedělního rána ve stanovém městečku.

Svatováclavské slavnosti 2009

Ve dnech 5. až 28.září 2009 se v Praze uskuteční Svatováclavské slavnosti – festival, který dnešnímu posluchači přináší hudbu, jejíž povzbuzující poselství obohacuje duchovní rozměr člověka. Letošní ročník festivalu pokrývá mnohé žánrové okruhy. Osm hlavních koncertů a desítka doprovodných akcí během měsíce září představí například anglikánskou barokní hudbu, černošské spirituály, pravoslavnou a židovskou hudbu. A samozřejmě interprety, kteří jsou zárukou autentického provedení a hudebního zážitku. Mnohé z koncertů budou zároveň premiérovým představením interpreta nebo provedení díla českému publiku. Pořadatelé akce zvolili ojedinělé prostory, jež může posluchač málokdy navštívit a které dovolí vyniknout hudbě v harmonii s prostorem. Opět je připraveno putování za hudbou, které bude realizováno formou zpívaného procesí a výletů. Programovou nabídkou festivalu najdete na nových webových stránkách www.svatovaclavske.cz

Bohoslužba za kněze a řeholníky internované v 50. letech

V klášteře v Želivě bylo v letech 1950-1956 vězněno 463 "nepohodlných" kněží z Čech, Moravy a Slovenska. Mši svatou k uctění jejich památky celebroval 13.8. 2009 želivský opat Bronislav Ignác Kramár OPraem a bohoslužby se zúčastnilo kolem stovky věřících. Přítomen byl také místopředseda Poslanecké sněmovny Ing. Jan Kasal.

Podle zpráv České biskupské konference

Mons. ThDr. Petr Esterka

slaví desáté výročí biskupského svěcení



Mons. ThDr. Petr Esterka
titulární biskup cefalenský
světící biskup brněnský



Jděte do celého světa
(Mk 16,15)

Otec biskup Petr Esterka

Se narodil 14.listopadu 1935 v Dolních Bojanovicích. 15.června 1957 emigroval do Rakouska, v září téhož roku byl přijat do Papežské koleje Nepomucenum v Římě a 9.března 1963 byl vysvěcen na kněze. Poté byl poslán mezi krajany do arcidiecéze San Antonio v Texasu ve Spojených státech amerických. V roce 1967 obhájil v Římě doktorskou práci a po návratu do USA zahájil své akademické působení. Současně s tím působil v letech 1974-1995 v americkém letectvu a od roku 1978 se začal intenzivněji věnovat práci mezi českými katolíky v USA a Kanadě, od roku 1986 jako biskupský vikář. V roce 1994 se jeho působení rozšířilo i na Austrálii. Roku 1987 dostal titul monsignor a roku 1992 byl jmenován čestným prelátem. O slavnosti sv.Cyrila a Metoděje 5.července 1999 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován titulárním biskupem cefalenským a pomocným biskupem brněnským pověřeným duchovní péčí o české katolíky v cizině. Biskupské svěcení přijal v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně 11.září 1999.

Milý Otče biskupe

Místo kytičky Vám ve svých modlitbách a u oltáře
vyprošujeme Oheň Ducha svatého, zdraví a sílu
k uskutečnění Kristova odkazu,
který jste si zvolil jako heslo svého apoštolátu.
Kéž je Panna Maria Vaši průvodkyní na cestách,
jako provázela naše slovanské apoštoly sv. Cyrila a
Metoděje a Vaše přítomnost mezi krajany
v Americe, Kanadě, Austrálii a mnoha zemích
Evropy se stává světlem a solí
v tomto neklidném světě.

Ad multos annos.

Fr. Dušan Hladík
a všichni krajané z oblasti Chicaga

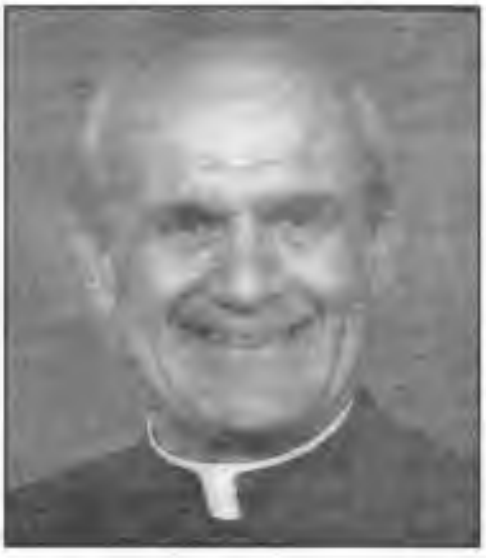
Otec biskup Petr Esterka

bude sloužit slavnostní mši svatou
v sobotu 12.září 2009 v 6,30 pm
v novém kostele České misie
9415 Rochester Avenue
Brookfield, IL 60513

Přijďte v hojném počtu spolu s ním poděkovat
za 10 let jeho plodné apoštolské práce
v biskupské službě.

Rev. Francis A. Novák, C.Ss.R.

oslavil diamantové kněžské jubileum
60 let služby Kristu a jeho Církvi



Historie nemůže být viděna právě tak jako nikdo nemůže vidět růst trávu, píše Boris Pasternak ve svém díle "Dr. Živago". Není pochybnost, že ti kteří jsou blízko historii - ti, kteří ji žijí, ji vůbec nerozumějí. Amerika je národ emigrantů, kteří sem přišli prakticky ze všech částí světa. Dnes je nás zde okolo 310 miliónů. Stali jsme se opravdu mocným národem. První známý Čech sem přišel v 16. století a v každém dalším století přicházejí čeští emigranti ve větším počtu. Usadili se v každém státu Unie, od východu k západu a od severu k jihu. Během druhé poloviny 17. století čeština byla jedním z osmnácti jazyků mluvených v new yorské kolonii. V každém státě, kde se čeští emigranti usadili, stali se platnými členy společnosti. Dnes se počítá, že je okolo šesti miliónů Američanů českého původu.

Otec Francis je třetí generací Čecho-Američanů. Narodil se 4. února 1923 v Dwight, Nebraska. Jeho otec byl bankéř jehož banka v kritických letech ekonomické krize v roce 1929 zanikla. Stal se vlastníkem realitní kanceláře a dosáhl velkého ekonomického úspěchu. V rodině bylo šest dětí: dvě dcery a čtyři synové. Jedna z dcer se stala sestřičkou v Notre Dáme Sisters v Omaha, Nebraska. Sestra Elizabeth byla známou ředitelkou katolických škol, a jako znamenitá učitelka pokračovala v zlepšování pedagogických metod.

Po ukončení střední a vyšší školy, začal Otec Francis kolejní studie v St. Joseph's College v Kirkwood, Omaha. Teologická studia dokončil v Immaculate Conception Seminary v Ocomanowac, Wisconsin, kde byl 29. června 1949 vysvěcen na kněze. Dva bratři Otce Nováka se též stali redemptoristickými kněžími a jeden z nich je biskupem v Brasilii. Je zajímavé, že druhá osada, kam jej poslal Redemptoristický řád, byla osada sv. Václava v Baltimoru, kde měl sloužit českým osadníkům a zároveň, se od nich zdokonalovat v českém jazyce.

Dp. Novák pokračoval ve svém vzdělávání a v roce 1980 dostal M.A. degree v liturgical studies na Catholic University of America a stal se v květnu 1984 Doctor of Ministry na St.Mary's Seminary University. Je též autorem několika knih v oboru teologie.

Začátkem ledna roku 1976 mně volal do úřadu ve Washingtonu prelát msgr. Dr. Petr Lekavý z Cavalier, North Dakota a řekl: "Jirko, musíš zorganizovat české bohoslužby ve Washingtonu, kde působí českoamerický kněz redemptorista Francis A. Novák." Též mně napsal dopis dp. profesor Němec, Chairman of the Czech Committee for the 41st International Eucharistie Congress v němž načrtl cíle a očekávaní české účasti. Nucleus českých katolíků ve Washingtonu, skládající se z dp. Francise Nováka, plukovníka Josefa Čambalíka, plukovníka Jaroslava Kašpara-Pátého, Dr. Stanley Walceka a Dr. George Švejdy, žádal české katolíky, aby byl vytvořen výbor pro účast Čechů z Washingtonu na 41. Eucharistickém Congresu ve Filadelfii v srpnu 1976. Během schůze konané v domě právníka Walceka výbor zvolil Stanley Walceka jako předsedu a dp. Francise Nováka jako místopředsedu a koordinátora všech aktivit, a pět dalších činitelů. České delegace z celé Ameriky, potomci přistěhovalců z krajů mezi Šumavou a Tatrami, ukázali v šesti výstavních prostorách křesťanskou kulturu Českého národa. Náboženské poklady vystavené, mezi nimi i dvě stě let stará česko-americká bible, vzbudily obdiv jiných národních skupin. Česká účast na 41. Mezinárodním Eucharistickém Kongresu ve Filadelfii byla velmi úspěšná.

Myšlenka postavit Českou národní kapli ve Washingtonu se zrodila v řadách národního Svazu Českých Katolíků v Chicagu a byla propagovaná dp. Augustinem Studeným z českého benediktinského opatství v Lisle, Illinois. Špatné ekonomické poměry odložily tuto myšlenku na pozdější dobu. V listopadu 1959 byla stavba National Shrine of the Immaculate Conception dokončena a chrám byl vysvěcen. S vysvěcením chrámu, myšlenka česko-amerických katolíků ožila. Během mezinárodního Eucharistického Kongresu ve Filadelfii v roce 1976, se rozhodla konference českoamerických prelátů, kněží a zástupců krajanských a exilových organizací, že vzhledem k nastávající kanonizací Jana Nepomuka Neumana, biskupa filadelfského, bude v bazilice vybudována Česká národní kaple zasvěcena Panně Marii Hostýnské a svatému Janu Nepomuku Neumanovi. Celého projektu se ujal biskup John L. Mořkovský, sídelní biskup z Galveston-Houston a celý projekt byl brzy schválen monsignorem Murphym, ředitelem baziliky, jakož i architektem Eugene F. Kennedym, Jr.

V listopadu 1976 se konala v domě právního poradce výboru Stanleyho Walceka, českoamerického advokáta ve Fort Washington, schůze prozatímního výboru stavby. Této schůze se zúčastnili biskup Mořkovský, msgr. Ludvík Němec, Dr. George Švejda, plukovník Jaroslav Kašpar-Pátý, Dr. Adolf Klímek a několik dalších účastníků. Na schůzi se projednávaly otázky definitivního složení výboru stavby, jeho jednotlivých komisí a také financování projektu a kontrol. V roce 1977 došlo k ustanovení ředitelského sboru (Board of Trustees) pro výstavbu České národní kaple pod předsednictvím biskupa Mořkovského.

Další vývoj možno nazvat epopejí radostných úspěchů z pokračující výstavby a sbírky peněz, střídajících se s obdobími překážek, jež se někdy zdály nepřekonatelnými, ale nakonec vše skončilo triumfem, skoro bychom mohli říci, zázračného celonárodního úsilí a vzepětí. Věřím, že to opět bylo zásahem Boží Prozřetelnosti, že do čela výkonného výboru stavby byl zvolen msgr. Němec. Díky jeho, přímo geniálnímu organizačnímu talentu a energii, jakož i plné oddanosti věci, se podařilo zdolat všechny překážky i rejdy komunistických agentů vyslaných z Československa, aby zmařili náš posvátný cíl, t.j. úspěšné dokončení stavby České národní kaple.

Dnes mnoho členů výboru je na Pravdě Boží. Mezi nimi jsou biskup Mořkovský, msgr. Němec, plukovník Kašpar-Pátý, plukovník Čambalík a Dr.Klimek. Jiní stárnou a očekávají pozvání Krista Pána.

Všem členům výboru a všem obětavým dárcům patří nehynoucí dík za všechnu práci a obětavost na uskutečnění velkého díla. Bez těchto lidí bychom neměli Českou národní kapli ve Washingtonu, tento zářivý poklad našich duchovních aspirací a symbol duchovního spojení domova s naší národní větví v Americe.

Při stavění České národní kaple se stal Otec Novák "prime mover" tohoto projektu. Mimo to pracoval jako Executi Director of the National Catholic S wardship Council in Washington, D. Od září roku 1976 sloužil měsíčně p české krajany českou mši svatou v Hc Redeemer College na Katolické u versitě. Po otevření České národní k ple, zde sloužil pro naše krajany měs ně mši svatou. Od roku 1980 vedl Na onal Catholic Conference of Total S wardship. V roce 1990 se přestěhoval Washingtonu do Chicaga, kde do ro 2000 pokračoval ve své práci. Od ro 2000 žije v St. Clement's Health Cen v Liguori, Missouri.

Jsme vděčni za dlouhá léta služ která dal dp. Novák církvi a Redempt ristickému Řádu a vážíme si jeho prá na vybudování České národní kapl Nechť ho milostivý Pán Bůh obdaří dalších let hojností zdraví a požehnání prácí pro českou a slovenskou komuni v Americe.

God Bless you, Father Francis.

George J. Švejda, Ph.



Rev. Francis Novák při oslavě kněžského jubilea (vpravo) spolu s Rev. Antonínem Kocurkem, českým misionářem, který působil mnoho let v New Yorku a Washingtonu, D.C. Slavnostní mše svatá u příležitosti 60.výročí kněžského svěcení Otce Nováka se konala v kostele Sv. Václava v Baltimore, MD 11.července 2009.

Modlitba za kněze

Dobrý Otče, přijmi naše prosby za nas duchovní otce. Pronikni jejich srdce milos Ducha Svatého, opravdovostí a lásko aby se ti stále více podobali. Ať posvěcu sebe i nás, ať nás vedou k tobě, ať vždy nás naleznou pomoc a pochopení.

Za kněžská a řeholní povolání

Pane Ježíši, povolal jsi své apoštoly, at se stali rybáři lidí. Přiváděj k sobě i dne horlivé a ušlechtilé muže a učiň z nich sv učedníky. Vlož do jejich duší svou touhu p vykoupení všeho lidstva, s níž denně obn vuješ na našich oltářích oběť kříže. Pan „jenž stále žiješ a přimlouváš se za ná (Žid 7,25), otevři jim všechny kraje, kd tolik lidí usilovně hledá světlo pravdy a t plo lásky. Ať poslušní tvého povolání p kračují v tvém díle spásy na zemi, vytváře tvé tajemné Tělo, to je církev, a stanou s solí země a světlem světa (Mt 5,13-14 Pane, dej také mnoha ženám účast na p volání, které pramení z tvé lásky. Ať jso čisté a velkodušné. Dej jim touhu po dok nalosti, k níž vybízí evangelium, a přiveď j k tomu, aby se ze všech sil a s celou vrou nosti své lásky daly do služeb církve trpících a nemocných lidí.

Postludium po životě P. Josefa Olejníka



V obdivuhodném věku 95 let zemřel 11.července 2009 kněz a skladatel P. Josef Olejník. Pozemský život i jeho tvorba se uzavřely; není ale ukončena pomyslná kapitola z dějin české duchovní hudby nadepsaná jeho jménem. Liturgické zpěvy v jeho zhudebnění budou znít v našich kostelích ještě dlouho. Snad každý pravidelný účastník katolických bohoslužeb v naší zemi, i když nemá hudební vzdělání nebo ani hudební sluch, zná několik Olejníkových melodií: ordinarium nazvané „Česká mše z Andělské Hory" (Kancionál č. 502), nápěv modlitby „Otče náš", antifonu „Kde je opravdová láska, tam přebývá Bůh" a pohřební zpěv „Věřím, že můj Vykupitel žije". Už na těchto nejznámějších příkladech můžeme vidět charakteristické rysy celé jeho tvorby. Olejník zhudebňoval přednostně české liturgické texty. Jsou to zpravidla jednohlasé zpěvy s doprovodem varhan. Jejich úplný soubor zahrnuje všechny zpívané části bohoslužby na každý den v roce: zpěvy kněze při mši (orace, preface, kánon, dialogy s lidem), ordinaria (tři česká, jedno staroslověnské), responzoriální žalmy a pro většinu svátků také propria. Olejníkovo dílo tedy může plnit v české liturgii v podstatě stejnou funkci jako gregoriánský chorál v liturgii latinské.

V životě Josefa Olejníka najdeme řadu okolností, které ho k tomuto úkolu disponovaly. Pocházel z obce Strání na moravsko-slovenském pomezí; možná proto některé partie jeho skladeb připomínají melodiku slováckých lidových písní. Z olomouckého semináře byl na popud apoštolského vizitátora biskupa Feldera poslán do Říma na studia v Papežském ústavu pro duchovní hudbu (Pontificio Instituto di Musica sacra), kde dosáhl titulu „magister cantus gregoriani" a později licenciátu z kompozice posvátných zpěvů. Po válce vyučoval liturgický zpěv na olomoucké bohoslovecké fakultě; řídil tu pěvecký sbor, psal pro něj vícehlasé úpravy duchovních písní i své první původní skladby, např. dodnes zpívanou „Modlitbu k sv. archandělu Michaelovi". Po násilném uzavření fakulty a semináře v roce 1950 působil 18 let jako administrátor farnosti Andělská Hora na Bruntálsku; tady postupně promeditoval ideu českého bohoslužebného zpěvu a jakoby v předtuše blížící se liturgické reformy už v polovině 60. let - tedy zhruba v průběhu Druhého vatikánského koncilu - zhudebnil český text ordinaria (zmíněnou „Českou mši z Andělské Hory") a několika proprií, např. mše za zemřelé. Na rozhraní 60. a 70. let zase vyučoval na znovu otevřené bohoslovecké fakultě v Olomouci a po jejím opakovaném uzavření v Litoměřicích. Odtud ale musel v polovině 70. let odejít (mimo jiné proto, že odmítl vystoupit s pěveckým sborem bohoslovců na jakési politické akci) a ztratil také tzv. státní souhlas k výkonu kněžské služby. Jeho kněžské působení ovšem pokračovalo neveřejně a ani jeho hudební tvorba se nezastavila. Zavedení liturgie v národním jazyce roku 1969 vytvořilo prostor pro jeho započatou skladatelskou i hudebněvýchovnou činnost. Zhudebnil další množství proprií a zvláště responzoriálních žalmů, složil také několik písní pro nový Kancionál. S podporou tehdejších církevních představených dokonce směl vést kurzy pro chrámové varhaníky a zpěváky, které se pak řadu let konaly pravidelně v Olomouci. Řídil chrámový sbor ve Velké Bystřici, který pod jeho vedením dosáhl nadprůměrné úrovně a byl zván na významné bohoslužebné akce. Koncem 80. let byl milostivě znovu připuštěn do veřejné duchovní služby a k liturgické výchově bohoslovců nejdříve v Litoměřicích, od roku 1990 pak v Olomouci.

Dílo P. Josefa Olejníka tedy vznikalo v příznivých i v nepříznivých podmínkách. Hlavní vliv na jeho charakter i styl zřejmě mělo zmíněné povolení bohoslužby v národním jazyce a požadavek, aby příslušné části zpíval shromážděný lid.

Olejníkovy skladby se tedy podobají chorálu, i když ho přímo neimitují. Jeho ideálem liturgické hudby byla zpívaná modlitba v duchu chorálu, což ovšem nevylučovalo další vhodné styly. V předmluvě ke sbírce responzoriálních žalmů napsal: „Zpívejme prostě, chraňme se jakékoliv teatrální nabubřelosti. Zpěvem se Boží slovo ukládá do srdce, aby se nám vynořilo v pravý čas, kdy budeme plni radosti, bolesti, starosti, úzkosti nebo vděčnosti. Tak se zpívané Boží slovo žalmů stane útěchou, posilou a světlem v našem putování do věčného domova." P. Josef Olejník komponoval většinou jednohlasé zpěvy, ale pamětníci mohou potvrdit, že „myslel" také sborově. Vypracoval mnoho úprav pro sbor mužský (hlavně pro bohoslovce), ženský (pro řeholní sestry) i smíšený; takto aranžoval písně duchovní i lidové a dokonce staroslověnské zpěvy k východní liturgii (podle mého dojmu tím vhodně oživil jejich tradiční harmonickou stavbu).

P. Josef Olejník se však cítil především jako kněz. Věřící byli pro něho na prvním místě a bohoslužba, svátostná příprava i katecheze byly jeho hlavní starostí. To je příklad pro všechny kněze, kteří mají umělecký talent nebo vědecké buňky. Byl to služebník Božího lidu i pěvec Božího slova. Kéž přijme Pán oběť z jeho rukou. Kéž se Pánu zalíbí jeho píseň.

Karel Komárek
Světlo 32/2009

Ústředna Moravských Spolků v Chicagu
Vás srdečně zve na

JUBILEJNÍ 70. MORAVSKÝ DEN







Lanžhotčanka
dechová hudba z Lanžhota

Neděle 13. září 2009

Mše svatá -10:00 am Program - 2:00pm

Na novém místě: Lithuanian World Center
14911 127th Street, Lemont, IL. 60439

Dar $15 za osobu.

Sobota 12.září 2009

Taneční zábava - 8:00 pm

Hraje kapela Lanžhotčanka
a D. J. Speedster

Pro více informací volejte (708) 795-7790 nebo navštivte naši webovou stránku:
www.UnitedMoravianSocieties.org



Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM



LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky"

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.
1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)
LaGrange Park, Illinois 60526
Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail
FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line
E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbakenfs@mycingular.blackberry.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Úmrtní oznámení



Pánem života smrti byl dne
22.srpna 2009 povolán na věčnost

Br. Sebastian Kuhn, OSB

Narodil se 20.listopadu 1921 v Charles City, Iowa v české rodině. Studoval na St.Paul's Mission House in Epworth, Iowa a později na St.Procopius College v Lisle. V benediktinském opatství sv.Prokopa v Lisle složil řeholní sliby 25.března 1947 a až do své smrti zde působil jako řeholní bratr. Naši krajané ho znali především z českých mší svatých, které v klášteře slouží pravidelně Fr.Odilo Crkva, OSB a při kterých Br.Sebastian hrával na vrahany české písně. Také po dlouhá léta pracoval jako vrátný kláštera. Rozloučili jsme se s ním 26.srpna 2009 a doprovodili ho k odpočinku na klášterní hřbitov, kde bude očekávat vzkříšení.

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě.

Opat Dismas a komunita kláštera sv.Prokopa

Úmrtní oznámení



Oznamujeme všem přátelům a známým,
že 5.srpna 2009 náhle odešel z tohoto světa
náš milovaný syn a bratr, pan

Mike Košťál

Narodil se 6.května 1953 v Austrálii a do USA přišel se svými rodiči jako malý chlapec. Zde získal vzdělání a pracoval u elektrotechnické firmy. Byl veselý a společenský člověk a byl hrdý na svůj český původ. Rád se účastnil všech krajanských akcí. Pohřeb žehem byl privátní. Rozloučili jsme se s ním v kostele České misie v Brookfieldu 21.srpna 2009.

Děkujeme všem, kdo se s ním přišli rozloučit
a pomodlit se za spásu jeho duše a zmírnit náš žal.

Dagmar Košťálová, maminka
Martin Košťál, bratr

Česká Misie v Chicagu
Vás srdečně zve na tradiční

Pouť na Holy Hill

na Svatý Kopeček ve Wisconsinu
v neděli 27.září 2009

odjezd autobusu z Čermák Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno
v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii

ve 2.30 hod. odpoledne česká mše svatá
v kapli sv. Terezie (v dolním kostele)
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie nahoře

Cena autobusového zájezdu: $ 25.00
Bližší informace a přihlášky:

Fr. Dušan Hladík -Telefon (708) 656 7472
Blanka Příkazská -Telefon (708) 484 5950
Božena Tomečková -Telefon (708) 354 3618

Vděčná vzpomínka



30.září 2009 uplyne osm let od chvíle, kdy byl Pánem života a smrti povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, bratr, strýc a přítel, pan

Julius Maňkoš

Narodil se 12.srpna 1933 v Kapušanech u Prešova na Slovensku a pocházel z pěti dětí. Hluboce věřící rodiče mu vštípili do srdce víru v Boha a lásku k lidem, které jej provázely po celý život. Po okupaci Československa Sovětskou armádou v roce 1968 odešel se svou rodinou za svobodou do USA. Zde prošel mnoha zaměstnáními a jako starostlivý otec se pečlivě staral o svou manželku a tři syny. Mimo to byl aktivní v mnoha krajanských organizacích. Celý život byl poznamenán hlubokou vírou v Boha a vroucí láskou k Panně Marii. V naší krajanské komunitě v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru po dlouhá léta konal službu lektora a kostelníka. Jeho tělo nyní odpočívá v milované rodné zemi na Slovensku v Prešově.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v sobotu 26.září
v 6.30 večer v kostele České misie v Brookfieldu.

Děkujeme všem, kdo si na našeho milovaného manžela, tatínka a bratra spolu s námi vzpomenou v modlitbě

Mária Maňkošová, manželka
Ján, Juraj a Nik, synové
Františka Zacharová a Mária Wachutová, sestry
Ladislav Maňkoš, bratr

Úmrtní oznámení



Československý Orel v oblasti Chicaga oznamuje všem bratrům a sestrám Orla v exilu a všem milým přátelům a známým smutnou zprávou, že dne 3.července 2009 odešel z našich řad bratr, pan

Oldřich Holubář

Celé české veřejnosti byl znám svou prací na výstavbě a dekoraci České národní kaple Panny Marie Hostýnské a sv. Jana Nepomuka Neumanna v Bazlice Neposkvrněného početí Panny Marie ve Washingtonu D.C.

Bratře Oldřichu, kéž Ti Pán Bůh odplatí Tvoji obětavou práci, kterou jsi vykonal pro Církev a náš národ.

Pozůstalé manželce Margaret Holubářové a celé jejich rodině vyslovujeme hlubokou soustrast, kéž Vás Pán Bůh potěší ve Vašem zármutku.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v kostele České misie v Brookfieldu, IL v sobotu 3.října v 6.30 večer

Za Československý Orel v oblasti Chicaga
Mlada Rozsypal, starostka
František Schultz, jednatel
Miroslav Chybík, pokladník
Karel Chrobák a Marie Minaříková,
členové výboru

Má vzpomínka na Oldřicha Holubáře

9. června 1930 - 3. července 2009

Bylo léto 1949, poměrně malá skupinka bratru Orlů se sešla v uprchlickém táboře v Murnau v Americké zóně Bavorska aby založily Svatováclavskou jednotu v exilu. Při kolébce stáli bratři, nyní všichni zemřelí, Rudolf Krempl, Antonín Slováček a Oldřich Holubař. Olda byl nejmladší, před několika dny slavil své dvacáté narozeniny, ale přítomní znali jeho organizační schopnosti a zvolili jej náčelníkem. Olda nezůstal v té funkci dlouho, když po krátké době přišel do exilu Ing. Vladimír Richter, Olda rezignoval na funkci náčelníka v prospěch staršího a mnohem zkušenějšího bratra Richtera. V té době svědku této události a pisateli těchto řádků bylo jedenáct let

Po mnoha letech (1980-83) dostala se mně další příležitost blízko spolupracovat s Oldřichem, když jsme oba byli zvoleni do stavebního výboru pro naší Českou národní kapli ve Washingtonu, zasvěcenou Panně Marii Hostýnské. Zde znovu se sešla ta již osvědčená trojice z Murnau, (Krempl, Slováček a Holubář) všichni tři mají velké zásluhy na tomto, snad největším, podujetí českých katolíků v Americe. Oldřichovi patří díky za krásnou výzdobu této doposud nejvíce navštěvované kaple v Bazilice Neposkvrněného početí.

Uplynulo dalších dvacet pět let a znovu se mně naskytla příležitost s Oldřichem Holubářem a jeho manželkou Margaret pracovat na přípravách oslavy 25. výročí vysvěcení té naší milované České kaple. Díky dívčímu pěveckému sboru Jitro z Hradce Králové a vydatné posilnění od početné skupiny našich krajanů z Chicaga pod vedením Otce Hladíka, skupiny z Texasu a z jiných míst USA díky všem a našemu Pánu oslava 25. výročí se nad očekávání vydařila. Biskup Petr Esterka při této příležitosti udělil Oldřichu Holubářovi medaili Za službu církvi, vlasti a národu.

Zdař Bůh, bratře Holubáři !
Odpočívej v pokoji.

Tvůj věrný přítel,
Václav Solfronk

Voice of Cleveland
WHKW 1220-AM
Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.
Host: Joe Kocab
Listen on the Internet:
www.whkwradio.com (Eastern time)

Jerry Jirák
Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.
a na Internetu www.wcev1450.com a
stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Vytržena z předsíně pekla

Dovršila jsem již 87 let života, pocházím z početné a velmi chudobné rodiny. Po celý můj život byla pro mě velmi důležitá víra v Boha, ustavičně jsem cítila, že On nade mnou bdí. I když mi někdy sesílal různé bolestné zážitky, vždy mě v nich také doprovázel.

Již v dětství mi prokázal své milosrdenství prostřednictvím matčiny sestry. Tato moje teta byla velmi hezká a velmi pracovitá žena. Odjela za prací do Lotyšska a tam se vdala za lékárníka německé národnosti. Zůstali však bezdětní. Teta nás občas navštěvovala a finančně nám pomáhala. Nakonec se rozhodla, že některé z nás přijme za vlastní. Bůh její zrak obrátil na mne, tehdy osmileté děvčátko. Byla jsem odvážné a veselé dítě a bez problémů jsem souhlasila, že pojedu do Lotyšska. Tam jsem dokončila školní docházku. Poznala jsem tam mnoho polských dětí a vstoupila jsem do polského skautu.

Když jsem byla v poslední třídě gymnázia, vypukla druhá světová válka. Ukázalo se, že na Hitlerovo pozvání mohou se obyvatelé německého původu z Litvy, Lotyšska a Estonska vystěhovat do Německa. Poněvadž můj nevlastní otec byl Němec, chtěl také odejít, a to tím spíše, protože jeho bratr a sestra již využili té možnosti. Já jsem ovšem k tomuto vystěhování měla velký odpor, protože jsem se cítila být Polkou, ale z lásky k nevlastnímu otci jsem nakonec souhlasila. Odjeli jsme do Berlína, kde jsem začala studovat medicínu.

Poznala jsem tam také mnoho polské mládeže. Tyto známosti prohloubily moje vlastenectví a současně nenávist k hitlerovskému režimu. Udržovala jsem tehdy korespondenci se skauty v Rize. Nedbala jsem na to, že dopisy mohou být také cenzurovány, a dávala jsem v nich najevo svou nenávist k Hitlerovi. A stalo se: zatklo mě gestapo. Prošla jsem krutými výslechy a nakonec jsem se dověděla rozsudek: trest smrti. Ale v té chvíli Bůh zasáhl v můj prospěch. Ukázalo se, že jeden z členů gestapa, který vedl vyšetřování mého případu, měl v žilách polskou krev. Jeho babička byla Polka. Změnil můj trest smrti na koncentrační tábor v Rawensbrücku.

Tam mi Bůh ukázal, kam vede nenávist a touha po pomstě, kterou jsem nosila ve svém srdci vůči všem Němcům. Všechny tyto city se ve skutečnosti obrátily proti mně. Tři roky jsem musela snášet bití, hlad, těžkou práci a zimu. Večer jsme dostávaly půl litru polévky z černé žitné mouky, samou vodu. Měly jsme velkou radost, když byla polévka trochu hustší. Dávali nám také skývu suchého chleba, která měla být na snídani, ale kdo by vydržel jen s trochou řídké polévky po tak těžké práci. K snídani bylo půl litru hořké kávy a pak následovalo do oběda deset hodin těžké práce... Tak mílely dny, týdny, měsíce... Nejhorším dnem pro mne byla neděle, protože ten den jsme nešly do práce. Někteří navštěvovali své příbuzné, ale já jsem byla v táboře sama. Procházela jsem se večer, jako bych chtěla být sama, ale podvědomě jsem někoho hledala. Tesknila jsem po něčem a po někom, a v té tesknotě jsem nalezla Boha. Dívala jsem se na hvězdy a začala jsem se k Němu modlit: „Bože, vidíš ty hrůzy, které prožívám a které jsem si mnohokrát zasloužila. Odpusť mi to všechno a odpusť, že se modlím za Polsko, požehnej mu a ukonči jeho utrpení!"

Mým prvním zaměstnáním v táboře bylo pletení copů ze spařené slámy a stála jsem přitom pod stěnou. Z těch copů jiné vězeňkyně šily holínky pro vojáky, kteří se chystali na válku se SSSR. Nelidská byla tato práce v noci, kdy nás přepadal nejen hlad, ale i spánek. Každá toužila na chvíli usnout alespoň vestoje a opírala si hlavu o stěnu. Ale nebylo to možné, protože dozorkyně nás stále sledovaly a procházely se kolem. A když viděly, že některá usnula, krutě ji zbily.

Po noční směně bylo možné se na baráku vyspat, ale trápil nás přitom hlad a zima, když jsme čekaly na polévku z řepy uvařenou z holé vody. Ráno v 5 hodin zazněla siréna a během 10 minut jsme musely ustlat lůžko, sníst snídani (jakou?) a stát v řadě po desíti na apelu. Jestliže počet nesouhlasil, stály jsme i celou noc o hladu, v zimě i dešti...

Snášela jsem to všechno v naději, že válka brzy skončí a život se změní. Ale jak a kdy? V táboře bylo mnoho amplionů, které vykřikovaly každé německé vítězství... Začala jsem přemýšlet, jaký to bude život pod vládou takového ničemného zločince.

Mnoho vězeňkyň se z toho pomátlo. Tyto ženy dostaly fenolovou injekci a byty spáleny v kremační peci. Bylo mnoho takových, které skončily sebevraždou tak, že se vrhaly na táborovou ohradu, která byla pod vysokým elektrickým napětím.

Jednoho dne, když jsem byla vysílena těžkou prací, hladem a zimou, i mne přepadla tato myšlenka: „Půjdu na dráty!" Svěřila jsem se s tím jedné vězeňkyni, se kterou jsem pracovala. Byla to Němka. Dostala se do tábora za to, že se zamilovala do jednoho Poláka, který byl v Německu na nucených pracích. Její muž byl tehdy na frontě. Přišla do jiného stavu. Za trest dostala třicet ran a poslali ji do tábora, kde jí několikrát po sobě oholili hlavu. Jejího milence oběsili ve vsi, kde je chytili. Dítě bylo utraceno, a protože po potratu ještě žilo, dostalo smrtící injekci. Ta Němka mi řekla: „Zbláznila ses? Chceš dát satanovi i svoji duši? Hitler válku prohraje a vrátíš se do Polska." Ale satanův hlas byl silnější a já jsem od té doby často slyšela jeho návod: „Běž na dráty!" Trápilo mě to velmi často, ve dne i v noci...

Tehdy jsem pracovala na baráku, kde se šily kožichy pro vojáky. Konečně jsem se jednu noc rozhodla, že spáchám sebevraždu. Pamatuji si, že jsem vzala několik rukávů, že je zanesu na druhý barák, kde se kožichy kompletovaly. Když jsem vycházela, slyšela jsem jakýsi hlas: „Běž, běž rychleji!" Zdálo se mi, že je to hlas té Němky a že se mi tím způsobem vysmívá. Odpověděla jsem hlasitě: „Můžeš se mi smát, jak chceš, ale já jdu na dráty! Nemá to smysl takto trpět." Když jsem udělala několik kroků směrem k ohradě, ozval se stejný hlas: „Běž rychleji!" A za chvíli jsem slyšela ne jeden, ale několik hlasů: „Běž rychleji!" Dala jsem se do běhu. Současně se za mnou ozýval celý sbor mužských hlasů, který mě popouzel: „Rychleji, rychleji!" Pospíšila jsem si. Když jsem unavená a zadýchaná doběhla k drátům a už jsem zvedala ruku, abych se celou silou opřela o dráty, najednou jsem na zcela temné obloze spatřila Matku Boží s Děťátkem, jak mi hrozí. Třikrát mi pohrozila a pak zmizela. A celý ten sbor, který mě tak provokoval, vydal najednou strašný výkřik a pak se rychle vzdálil a zmlkl. Vystrašená jsem padla na kolena. V tom okamžiku jsem ucítila, že mě opanovala jakási ohromná síla, jakási nevídaná moc. Začala jsem se modlit *Otče náš* a *Zdrávas Maria a* dívala jsem se na to místo, kde stála Matka Boží s Pánem Ježíšem v náručí. Zavolala jsem: „Matko Boží, slibuji ti, že dokud budu žít, nespáchám sebevraždu!" Zvedla jsem se a chtěla jsem utíkat, a slyšela jsem rachot řetězů a cítila jsem, jako by mě něco drželo. Po chvíli se mi podařilo uvolnit se a utíkala jsem zpátky na barák. Vpadla jsem vystrašená, na smrt bledá a vězeňkyně volaly: „Co je ti?

Kdes byla?" Padla jsem na podlahu a nic jsem nepromluvila. Naštěstí esesmanka spala, přikryly mě kožichem a já jsem usnula. Ráno se mě znovu ptaly: „Kdes byla? Cos tam viděla?" Ale já jsem nebyla schopna mluvit o tom, co se mi v noci přihodilo. Řekla jsem jen jako na výmluvu: „Dnes jsem se přesvědčila, že je vyšší síla, že je Bůh, ale že je i satan."

Teprve po nějaké době, až jsem se trochu vzpamatovala, vyprávěla jsem ostatním vězeňkyni m o svém zážitku. Moje známá Němka, která byla luteránkou a neznala modlitbu k Matce Boží, potvrdila: „Vaše nejsvětější Matka je výtečná - zachránila tě od satana a od pekla! Zřejmě tě velice miluje!" Od té doby jsem často přemýšlela o tom, proč Bůh poslal nejsvětější Matku, aby mě vytrhla ze spárů satana. Přece tolik jiných žen, které byly utrápeny táborovým životem, šlo na dráty. Odkud takový příval milosrdenství právě vůči mně? Možná, že jsem ještě nesplnila své poslání, které mám na tomto světě. Nemám vykonat v životě něco důležitého? A takové a podobné otázky mi nedopřávaly klidu.

Po té události jsem nadále trpěla hlad, zimu, bití a byla jsem nucena vykonávat těžkou práci. Jednotvárnost života náhle přerušila tyfová epidemie. Velitel tábora vyhlásil, že nemoc přenáší veš šatní a že je o to hroznější, že v táboře nejsou žádné léky. Táborová nemocnice se rychle plnila nemocnými. Měla jsem od strýce trochu peněz, koupila jsem si česnek a dobrovolně jsem se hlásila k ošetřování nemocných. Nemusela jsem to dělat, ale něco ve mně mi říkalo: „Přihlas se!" Kolegyně mě odrazovaly a strašily mě nákazou a smrtí, ale já jsem počítala i s tím.

Mým každodenním zaměstnáním bylo dbát na čistotu a pořádek, stlát lůžka, koupat nemocné a podávat jim jídlo. Díky nemocniční kuchyni jsem přestala mít hlad.

Měla jsem na starosti tři pokoje. V jednom z nich ležela na nízké železné posteli asi 50letá Němka, která měla těžkou sklerózu a stále vedla polohlasem samomluvu. Pacientky, které ležely s ní, chtěly mít klid a jedna z nich si stěžovala dozorkyni Líze. Byla to vysoká nelítostně krutá esesmanka. Líza nařídila Němce, by mlčela, ale situace se nezměnila. Velitelka jí poručila vstát a jít s ní. Žena se chytila lůžka a začala křičet o pomoc: „Ona mě chce zabít! Zavede mě do třetího pokoje a tam mi dá injekci ...do nebe!" Dívaly jsme se zděšené na tu scénu a nikdo nesměl bránit tuto oběť, která se zoufale držela lůžka. Líza ji táhla i s postelí. Nakonec nemocnou kopla a vyvlekla ji za krk do třetího pokoje. Tam ji zamkla a křičela: „Já ti ukážu!" Za chvíli se vrátila plná zlosti. Žena cloumala mřížemi v okně tak silně, že se zdálo, že je vyrve. Dozorkyně ji odtrhla, hodila na lůžko, klekla si na její břicho a jednu ruku a do druhé jí vstříkla injekci. Křik zmlkl. Dívala jsem se na scénu oněmělá a přemýšlela jsem, zda to nebyla válka zvířat, nebo se lidé nestali zvířaty. Líza vyšla ven s krví na rukou i na injekční stříkačce a spokojena nařídila: „Uklidit!"

Když některá z nemocných zemřela nebo byla usmrcena, musely jsme ji vložit svlečenou do rakve a čekat, až přijde dentista. Ten mrtvou prohlédl, zda nemá zlaté zuby. Pokud ano, tak je vytrhl a pak dal své razítko. Pak jsme odvážely mrtvolu do krematoria. Nechaly jsme tam plnou rakev a dostaly jsme prázdnou. Taková výměna krabic...

Dělala jsem to ve dvojici s jednou mladou Němkou, která to chtěla všechno obrátit ve frašku a zpívala posměšné popěvky. Slova i melodie mě velice dráždily, proto jsem řekla: „To se nehodí dělat takové žerty. Co kdyby to potkalo tebe?" - „Tak budeš za mne zpívat ty!" - odpověděla, „jestli ti to pomůže, tak si breč!" Já už jsem plakat nemohla. Byla jsem jako v transu a jen chvílemi, kdy jsem zatoužila po modlitbě, vyšla jsem z baráku, dívala jsem se na nebe a rozmlouvala s Všemohoucím. V takové chvíli jsem se necítila jako vězeň v táboře, neslyšela jsem štěkat psy... necítila jsem ani hlad ani zimu. Byla jsem někde daleko. Dívala jsem se vzhůru a šeptala jsem *Otče náš* a cítila jsem, že u mne je Někdo, kdo mě miluje a uchrání mě před hrozícím zlem, že mě učiní nedotknutelnou. Tyto radostné chvíle přetrhla siréna, která mě vracela do nelidské skutečnosti hladu, zimy a smrti. Ale přesto mě tyto chvíle naplňovaly nadějí, že ten stav nepotrvá dlouho, že se blíží konec mého utrpení a že milost Boží může všechno.

Po nějakém čase Líza někam odjela a zastupovala ji jiná SS-manka. Tehdy byl vydán rozkaz, aby všechny cikánky od 10 do 60 let byly podrobeny sterilizaci. Vcházely do místnosti po jedné a za chvíli vycházely s nářkem a držely se za břicho. Podstupovaly zákrok, aby již nikdy nemohly mít děti. Bylo to hrozné pomyšlení, protože totéž se pak mělo týkat i všech Polek. „Nemít děti? Proč potom žít? Jak žít bez dětí a bez naděje?..."

Naštěstí se vedení tábora nepodařilo tento plán dovést do konce, protože Němci museli zahájit ústup z Ruska. Stále častěji docházelo k náletům. V takovém případě vypínali světlo a mohly jsme si alespoň na čas zdřímnout. „Letí na Berlín," hádaly jsme. Po nějakém čase se letadla vracela. Trvalo to hodinu, někdy i méně. Cítily jsme, že se blíží konec naší nesvobody, že válka končí.

Velitel tábora poručil provádět selekci. Před komisí složenou z několika SS-manů procházely vězeňkyně. Nedužívé, slabé a staré byly vybírány do transportu. Velitel vysvětloval, že s blížícím se koncem války nesmí nepřítel najít v táboře ženy invalidní, nemocné a staré a že budou převezeny do jiného tábora. Tehdy se nám podařilo zachránit Helenku, odbojářku z Kališe, která byla slabá a kulhala. Ukryly jsme ji tak, že jsme ji zastlaly do slamníku na lůžku. Helenka nám pak vyprávěla: „Ležela jsem tiše a slyšela jsem, jak do světnice vchází SS-manka se psem. Ztuhla jsem, ale oni minuli moje lůžko, ani pes nic neucítil." Nezachránila ji Matka Boží, ke které jsem se stále modlila?

Pozdě večer před poslední sirénou jsem odešla za barák, protože jsem zatoužila po samotě, být chvíli jen sama s Bohem. Podívala jsem se na nebe a začala jsem se modlit. Uslyšela jsem divný rachot. Šla jsme tím směrem a uviděla jsem dvě ženy, jak tlačí vozík, na kterém jsme vozily mrtvoly do krematoria. Uviděla jsem, jak převážejí nahá mrtvá ženská těla jen tak naházená, s otevřenýma očima i ústy, jako by chtěly křičet k celému světu o ukrutnosti hitlerovského režimu. Z vozíku visely ruce a nohy, jedna, jako by chtěla postrkávat vozík a pomáhat ženám. Byla to těla žen z varšavského povstání, které pro nedostatek místa byly ubytovány jen v provizorních stanech. Minul mě smutný průvod, na který nelze zapomenout. Mrtvé, bolestí zkřivené tváře jako by prosily: „Nezapomínejte na nás!" Kolik zla napáchal Hitler! Ale byl to jen on? Jak často podléhá člověk Satanovi!

Naštěstí ne všichni Němci podlehli Hitlerově propagandě. U berlínské rodiny, kde jsme kdysi bydleli, se zdravilo - Pozdrav Pán Bůh! Byli to lidé silné víry a tam byl Satan bezmocný.

Jednoho dne nás překvapilo podivné ticho - v celém táboře nebyla ani jedna dozorkyně, ani psi neštěkali. „Děvčata, ve vzduchu visí něco zlého. Pojďte, budeme se modlit!" Klekly jsme si u baráku a modlily se vroucně a nakonec jsme zpívaly *Pod ochranu tvou...* Sotva jsme skončily, objevily se SS-manky a křičely: „Los! Los!" Zavedly nás k autům na dvoře a každá dostala balíček o váze 3 kg od Mezinárodního Červeného kříže. Seřadily nás do pětistupu a poháněly nás, až jsme prošly branou, nad kterou nás kdysi vítal nápis „Arbeit macht frei!" Před třemi roky jsem prošla touto branou s obludným nápisem označujícím těžkou práci o hladu a zimě. Teď po třech letech jsem se loučila s tímto místem, kde bylo popraveno tolik žen, a vyprovázel mě černý dým z krematčních komínů. Ten kouř padal k zemi, jako by nás

chtěl obejmout a zadržet, abychom si navždy zapamatovaly zápach pálících se těl, kostí a vlasů. S Bohem, ubohé ženy!

Mezi mraky vyšel měsíc a díval se, která z nás jako první zemdlí, usedne do příkopu a bude čekat na smrtící ránu. Trápily nás myšlenky: Co bude? Kam nás vedou? Kde je ta vytoužená svoboda?... Šla jsem jako otupělá a dodržovala jsem s ostatními krok jen proto, že jsem musela.

Přestala jsem pociťovat zlost, nenávist za to, co se stalo. Nemohla jsem ani plakat.

Monotónnost pochodu ve mně prohlubovala smutek a začala jsem blouznit. Zdálo se mi, že slyším zpěv *Pod ochranu tvou*, který přichází odněkud z daleka. Udivena, kdo to zpívá, jsem se ohlédla, ale ženy za mnou měly svěšené hlavy, byly zamyšleny, některé šeptaly modlitby. Nikdo nezpíval, jen já jsem slyšela onen zpěv. Náhle jsem pocítila sílu Stvořitele, jeho péči o nás a cítila jsem se silnější. Slunce začalo prokukovat mezi domy blízké vesnice a já jsem stále slyšela ten zpěv. Šly jsme stále pomaleji, jako bychom šly na vysokou horu. Krok se zvolňoval a šíje se stále více skláněly k zemi. Bojovaly jsme s krutým osudem.

Vzpomněla jsem si na vyprávění své matky, že Ježíš také kráčel na horu a nesl těžký kříž. Čím byla Golgota blíže, tím byl kříž těžší. Padal, vstával, ale šel dál. Bili ho, vysmívali se mu, plivali na něho, a on ani ústa neotevřel a kráčel s obrovským břemenem. Ptala jsem se: „Proč? Proč Ježíš, Boží Syn, musel nést ten velký kříž? Proč všemohoucí Bůh, který ho tak miloval, to připustil?" Tu jsem v dálce uviděla postavu, která zvedá velký kříž a na jeho ramenech byla břemena s různými jmény. Na jednom jsem uviděla svoje jméno - Adela a zatřásla jsem se: To jsem já? Ježíš zvedající břímě mých hříchů se na mě usmál a řekl. „Pojď za mnou!" Obtížený břemeny šel přede mnou, i když měl zkrvavená ramena, jizvy po ranách, zakrvácené nohy a trnovou korunu na hlavě.

Los, los, weiter! - křik SS-manek přetrhl moje vzpomínky. Zastavila jsem se a ohlédla za Ježíšem, až jsem ho spatřila před zástupem, jak s úsměvem říká: „Pojď za mnou!" Nina, moje starší kolegyně, mě vzala za ruku a táhla dopředu, ale já jsem volala za Ježíšem: „Počkej, počkej!" „Co je s tebou? Co se ti stalo?" volaly za mnou vězeňkyně. V tom okamžiku jako bych se probudila z hlubokého snu. Už jsem neviděla Ježíše. Vytrhla jsem se Nině a řekla jsem: „Pusť mě, co mě táhneš? Půjdu sama!" „Myslela jsem, že je ti mdlo, chtěla jsem ti pomoci," dolehla ke mně odpověď. Po chvíli jsem opět nabrala sil a šla s ostatními.

Slunce stoupalo výš, prosily jsme o chvíli odpočinku, protože jsme byly vysílené a hladové. Ale dozorkyně nám řekla: „Já mám také hlad a ta prokletá Greta mě nevystřídala!" A když jsme se dále domáhaly oddechu a nabízely jsme jí své jídlo, vykřikla: „Nepotřebuji vaše zasr.... jídlo. Weiter! Los!" Ale naše kroky byly stále pomalejší, protože od našeho východu z tábora už uplynulo dvanáct hodin. Naštěstí jsme po několika hodinách uslyšely dobrou zprávu: bude hodinový odpočinek u velké stodoly. To mi dodalo sil. Doufala jsem, že tam na mě bude čekat Ježíš.

Ale zastávka nebyla dlouhá, protože nablízku byli Rusové, se kterými se Němci nechtěli setkat. Musely jsme rychle uhasit ohně a jít dále, ale jinou cestou.

Minula již třetí noc našeho pochodu a my jsme se stále vlekly vpřed s malými přestávkami na posilnění. Bylo jaro a slunce nás ohřívalo. Celá příroda se probouzela, ale my jsme necítily vůni jara, neslyšely jsme zpěv ptáků. Byly jsme špinavé a hladové a jen jsme se dívaly před sebe. Šla jsem stále vpřed, protože se mi zdálo, že mě Ježíš povzbuzuje a s úsměvem říká: „Pojď za mnou!"

Pátého dne plného útrap jsme si všimly, že na cestách je mnoho vozů s Němci, kteří naložili nejcennější věci a dobytek a snažili se dorazit do americké zóny. Rozhodla jsem se, že toho využiji, a spolu se čtyřmi kolegyněmi jsme se odtrhly od nenáviděného doprovodu. Připojily jsme se k utečencům, ale pak jsme nevěděly, co dál, a když jsme další den spatřily náš zástup, opět jsme se k němu připojily. Šly jsme různými směry podle toho, jak se měnila linie fronty.

Desátého dne jsem byla tak zesláblá, že mi bylo všechno jedno a v hlavě mi hučelo. Dvě kolegyně mě vlekly a řekly mi, že mě nenechají tak. Jaké to bylo od nich úsilí a jaká láska! Kdo jim dal tolik síly?

Náhle jsme uslyšely strašný rachot a potom hvizd bomb, něco letělo z nebe. Lidé křičeli a padali do příkopů. Nevím, jak dlouho jsme tam leželi. Když jsem otevřela oči, viděla jsem zpřevrácené vozy, mrtvé koně a lidi, kteří plakali nad zabitými. Potom přijely americké a ruské tanky a dozorci se dali na útěk.

Konečně jsme byly volné a mohly jsme se vrátit do Polska, které teď začínalo již na Odře. Ve dne jsme putovaly, v noci spaly v domech po Němcích.

Asi po týdnu jsme dorazily do nějakého městečka a našly jsme nádraží. Nepodařilo se nám dostat se do vlaku, ale i přes protesty strojvůdce jsme se vyškrábaly na lokomotivu a tak jsme dojely do Lodže. Tam jsme se rozdělily. Když jsem zůstala sama na přeplněném nástupišti, cítila jsem se ztracená a rezignovaná. Ale podařilo se mi dostat se do vlaku, který jel do Varšavy. Když jsme dojeli, všichni se vyhrnuli z vagónů a rozběhli se na různé strany. Jako strnulá jsem se dívala na Varšavu plnou trosek. Našla jsem vlak, který jel do Nového Dvoru. Střechy i schůdky vagónů byly úplně obsazené, ale někdo mě vtáhl dovnitř a já jsem dojela do Nového Dvoru.

Šla jsem rychle, skoro utíkala po cestě, po které jsem se po 17 letech vracela do rodinného hnízda. Zastavila jsem se u kříže na rozcestí, požehnala se a mechanicky zatočila doprava k rodnému domu. Uviděla jsem starý domek, vybílený vápnem se slámou pokrytou střechou. Na pískem vysypaném dvorku stála u špalku žena a sekala větve. Kdo to je? Ptala jsem se v duchu, a hned jsem věděla odpověď: „To je moje matka!" Matka mě neviděla, když jsem přicházela, a na můj pozdrav jen odpověděla a neohlédla se. Z její zvrásněné tváře vyzařovala bolest i láska. Zamyslela jsem se, kým je pro mě žena, jejíž lásku nahradila láska strýce. Jemu vděčím za své dětství a mládí tehdy plné radosti. Ten šlechetný člověk bláhově uvěřil Hitlerově propagandě a vzal mě do země plné nenávisti vůči Polákům. Přežila jsem všechno jen díky ochraně Panny Marie. Nyní jsem se cítila oklamaná a zbavená největších pokladů - mateřské lásky a rodného domu. Uviděla jsem křížek růžence, který visel ze zalátané kapsy v zástěře mé matky. Byla jsem si jistá, že to ukřižovaný Ježíš mě přivedl zpět do rodného domu.

Přerušila jsem dlouhou chvíli mlčení a zeptala jsem se: „Bydlí tu pan Orlikowski?" Matka přikývla, ale opět se ke mně neotočila. Znovu ticho. Nevydržela jsem to a zvolala: „Maminko, ty mě nepoznáváš?" Konečně se rozpomněla: „Můj Bože, to je Adela! Renio, Adela se vrátila!" Z chalupy vyběhla sestra. Matčino objetí zahojilo všechny rány a usmířilo moji bolest.

Když jsem se konečně pořádně umyla a najedla, usnula jsem ihned a prospala jsem celý den, celou noc i další den. Vzbudil mě Stašek, ten, který se se mnou chtěl rozloučit před odjezdem do Lotyšska. Do pokoje vešel i otec: „Tak ses znovu vrátila do ubohého Polska!"

Brzy jsem se vdala a napsala jsem knihu o strašné době strávené v táboře: *V hledání Boha, štěstí a vlasti.* V posledních letech mě kněz čas od času zve na setkání s mládeží. Vyprávím jim o táboře a vydávám mladým svědectví o tom, o čem jsem se sama přesvědčila velmi hmatatelně: že je Bůh, ale že je i Satan.

Adela Mardasiewiczová
Milujcie sie 5/2008

Naše milá Paní Evropská

700. výročí na Gibraltaru a jeho celocírkevní význam

5.května 2009 se na nejzazším jihozápadním cípu Evropy konala slavná bohoslužba za účasti tisíců věřících. Byly to oslavy 700. výročí zasvěcení evropského kontinentu Matce Boží které provedl španělský král Ferdinand IV. v roce 1309. Tehdy dobyl zpět Gibraltar z maurského panství a první mešitu, která v roce 711 vznikla na evropském kontinentu, proměnil na mariánskou svatyni. Na jubilejní oslavy vyslal Benedikt XVI. kardinála José Saraiva Martinse jakožto papežského legáta, aby obnovil zasvěcení Evropy a předal od papeže svatyni tzv. „zlatou růži".

Mauři na Gibraltaru

Skvostná slavnost, která trvala od 4. do 6. května za účasti 4000 věřících, 100 kněží a 17 biskupů a kardinálů, byla více než pouhé jubileum. Jako evropsko-mariánské shromáždění představovala důvěryhodné svědectví katolické světové církve, že sjednocená Evropa dosáhla opět své identity jako křesťanský kontinent pod ochranou Matky Boží Panny Marie a chce navzdory postupující islamizaci klást další základy své křesťanské budoucnosti.

První maurské hordy přišly na Pyrenejský poloostrov již v dubnu 710, aby odtud dobývaly celý kontinent. Se svým vůdcem Tárikem ibn Zijádem se Mauři vylodili na nejjižnějším výběžku Evropy, skalním masivu „Calpe", který od té doby nese název „Gibel Tárik" (Tárikova hora) - Gibraltar. Chtěli tak dobýt západní Evropu pro islám. Na nejjižnějším vrcholku skály postavili mešitu Alláhovi a chtěli mu Evropu položit k nohám. Přes tento most proudily pak nesčetné islámské hordy do Evropy. Teprve španělskému králi Ferdinandu IV. se v roce 1309 podařilo Maury vytlačit zpět do Afriky. Z vděčnosti zasvětil evropský kontinent Matce Boží. Současně změnil šest set let starou mešitu na křesťanský chrám a zasvětil ho „Naší milé Paní Evropské".



Chrám „Naší milé Paní Evropské" na Giblartaru

Střídavé osudy svatyně

V roce 1333 byl Gibraltar ještě jednou dobyt muslimy: křesťanská svatyně byla ihned proměněna v mešitu. Definitivně byli muslimové vytlačeni z poloostrova v roce 1462 Ferdinandovým vnukem Jindřichem IV. V pravém rohu původní mešity postavili velkou kapli. Byla zde umístěna 60 cm vysoká socha Panny Marie, jak sedí na křesle s Ježíškem na klíně. Matka i Dítě nesou na hlavách koruny, Maria drží v pravé ruce žezlo se třemi růžemi, které znamenají lásku, věrnost a spravedlnost. Ve válce o následnictví trůnu získali Gibraltar 1704 Britové. Když vojáci nedostali po celé měsíce žold, začali rabovat. Sochu Panny Marie hodili rozbitou ze skály do moře. Jeden rybář vylovil jednotlivé kusy a předal je P. Juanu Romerovi de Figueroa, který je dopravil do španělského města Algeciras. Tam byla socha restaurována a opět vystavena k úctě. Teprve v roce 1864 ji dal biskup Jan Scandella přemístit zpět na Gibraltar. Za druhé světové války sloužil kostel jako prodejna pro armádu a původnímu účelu byl vrácen až roku 1961. Za podpory Evropské unie a správy Gibraltaru byly provedeny restaurační práce, které skončily v roce 1997, a svatyně byla znovu slavnostně posvěcena.



Socha Panny Marie s Ježíškem na klíně a růžemi v ruce

Jan Pavel II. a svatyně „Naší milé Paní Evropské"

Již v prvním roce svého pontifikátu věnoval Jan Pavel II. mariánské svatyni na Gibraltaru svou pozornost. 31. května 1979 potvrdil oficiálně titul Matky Boží „Naše milá Paní Evropská" a jmenoval ji patronkou diecéze Gibraltar.

Původně se jako hlavní poutní svátek slavil 15.srpen. V 19. století však biskup Scandella přesunul svátek na 30.května. Biskup Edward Rapallo se obrátil na Řím se žádostí, aby byl svátek stanoven na 5.května jako „Den Evropy". Od roku 1979 se tedy slavnost koná v tento den, kterému předchází slavnostní triduum.

6.září 1995 vyjádřil Jan Pavel II. v listě biskupovi Rapallovi svou radost nad tím, že svatyně byla obnovena a rozšířena, a nazval to „mocným symbolem" pro sjednocení evropského kontinentu, „místem, kde pod ochranou Panny Marie se bude lidská rodina shromažďovat v bratrské jednotě k mírovému soužití". Ve svém poselství k novému posvěcení v roce 1997 Jan Pavel II. napsal: „Křesťanství je nejen součástí evropské kultury, je duchovní součástí Evropy... Tato svatyně pomůže Evropě, aby si připomínala své křesťanské dědictví, a bude vyzývat prosebníky, aby stavěli budoucnost Evropy na tomto solidním základě."

Pozvání k oslavám 700. výročí na Gibraltaru

Po dokončení svatyně „Marie Matky Evropy" v Gnadenweileru u Beuronu navázal Otto Habsburk kontakt s biskupem Charlesem Caruanou z Gibraltaru a se správcem tamní svatyně P. Charlesem Azzopardim. Výsledkem bylo pozvání, které rozeslal biskup Caruana, k oslavám 700. výročí svatyně „Naší milé Paní Evropské" ve dnech 4. a 5. května 2009 a k oficiálnímu obnovení zasvěcení Evropy Matce Boží. V rámci slavnosti mělo být založeno a zpečetěno modlitební bratrství tří svatyní pod titulem „Maria, Matka Evropy": Gibraltar na nejzazším jihovýchodě Evropy, v Gnadenweileru přesně ve středu Evropy a v Bereznikách na nejzazším severovýchodě. V klášteře Beuron byl zhotoven „pamětní pergamen" k podpisu při slavnosti na Gibraltaru.



Nová svatyně „Matky Evropy" v Gnadenweileru

Nová svatyně „Matky Evropy" na Uralu

Z podnětu P.Notkera Hiegla OSB vzniká také v nejseverovýchodnější katolické farnosti v Evropě svatyně zasvěcená Matce Boží jako „Matce Evropy". Již v listopadu 2008 navštívil farář P. Erich Maria Fink z Bereznik kapli v Gnadenweileru a potvrdil zápisem do knihy přímluv vstup své farnosti do modlitebního bratrstva, které tvoří most přes celou Evropu. Kaple na Uralu bude vyzdobena dvěma okenními vitrážemi, na kterých budou zobrazeni apoštolové Petr a Ondřej jako představitelé západní a východní církve. Do kaple budou přijati také patroni Evropy sv. Benedikt (první patron Evropy), Edith Steinová (naše židovsko-křesťanské kořeny), sv. Cyril a Metoděj (apoštolové Slovanů), Brigita Švédská (jako patronka Severu) a Kateřina Sienská (patronka Jihu). Bude zde mít místo Jan Pavel II. jako slovanský papež a sv. Serafín ze Sarova (znamení nově vznikajícího křesťanství v pravoslavné církvi). Jako milostný obraz zde bude trůnit Panna Maria Fatimská pod velkým křížem hlavního oltáře. Neboť poselství Panny Marie Fatimské je z velké části věnováno osudům Ruska a pne se nad celou Evropou jako duha od krajního Západu až po nejvzdálenější Východ.

Slavnostní akt v „The Rock Hotel" na Gibraltaru

Ministerský předseda Gibraltaru pozval do Skalního hotelu hosty z celé Evropy k slavnostnímu přijetí. Kardinál José Saraiva Martins z Portugalska jako papežský legát k tomuto jubileu (1309-2009) pozdravil anglicky všechny hosty. Po jeho boku stáli další dva kardinálové Fry Carlos Amigo Vallejo ze Sevilly a Ennio Antonelli z Itálie, po levici pak hostitel biskup diecéze Gibraltar Charles Caruana a arcibiskup Francesco Monteriso. Mezi 17 biskupy byl také biskup z Fatimy. Ottu Habsburka doprovázeli Marie Luisa ze Schönburgu a dva jeho vnuci. Z Bärentalu, na jehož území je kaple v Gnadenweileru, přibyl starosta Roland Ströbele, který přivedl početnou skupinu poutníků z Německa.

Podpis pamětních pergamenů

Bratr Wolfgang Keller OSB z kláštera v Beuronu zhotovil v trojím provedení pamětní pergameny (vyrobené z jemné kozí kůže), které dokumentují založení modlitebního bratrstva tří svatyní. V úterý 5.května na Den Evropy, který se slaví na Gibraltaru jako národní svátek, podepsali pergamen biskup Charles za Gibraltar, P.Notker Hiegl OSB za Gnadenweiler a P.Erich Fink za Beresniki. Již o Velikonocích 2009 podepsal v Beuronu dokumenty na důkaz církevního požehnání kardinál Kasper. Slavnostní akt se konal ve svatyni Panny Marie, kde byly zakládající dokumenty položeny na oltář k nohám milostné sochy. V přítomnosti mnoha kardinálů a biskupů při slavnostní bohoslužbě v obřím stanu byl slavnostní slib Bratrstva položen na oltář.

Mariánský svátek evropských rozměrů

V tomto stanu byl již v předvečer svátku uspořádán 4. května slavnostní koncert. 5. května pak se konal slavnostní průvod kardinálů, biskupů, kněží a ministrantů a policejní důstojníci v slavnostních uniformách nesli milostnou sochu. Na začátku bohoslužby byli pozdraveni zástupci biskupských konferencí z jednotlivých zemí Evropy. Papežský delegát pronesl homilii a na závěr zasvětnou modlitbu Matce Boží. Předal pak zástupci svatyně nejvyšší papežské vyznamenání - zlatou růži. Místní biskup přečetl osobní pozdrav Benedikta XVI.

Modlitební akce za křesťanskou Evropu

Při všech těchto dojmech nás zajímala rozhodující otázka: Jak to bude pokračovat po slavnostech? Poroste Evropa jako křesťanská pro Ježíše a Marii? Proto jsme začali šířit „evropské růžence": s modrými perlami, zlatou šňůrou a křížem svatého Benedikta. V těch dnech jsme jich rozdali na 400 a všichni je přijímali s velkým nadšením. Zveme všechny, aby se denně pomodlili alespoň jeden desátek za křesťanskou Evropu. Jedna žena, která dostala ve stanu „evropský růženec", ujistila nás další den, že může opět pohybovat prsty, které měla dříve ochrnuté. Kéž Maria chrání Evropu svou mateřskou ochranou od jihozápadu až k severovýchodu, aby zůstala věrná jejímu Synu Ježíši Kristu.

Nother Heigl OSB, Z Kirche heute 6/2009

MLADÝM



Pravda, pořád někam pospícháme

Zajímavý experiment

Na stanici metra ve Washingtonu DC se postavil muž a začal hrát na housle; bylo studené lednové ráno. Hrál asi 45 minut Bachovy skladby.

Během té doby, jelikož byla špička, prošlo stanicí odhadem tisíce lidí, většina z nich cestou do práce. Po třech minutách prošel kolem muž středního věku a všiml si hrajícího muzikanta. Zpomalil krok a na pár minut se zastavil, pak spěchal za svými povinnostmi. O minutu později dostal houslista svůj první dolar: nějaká žena mu hodila peníze do krabice a bez zastavení pokračovala v chůzi. Po několika minutách se někdo opřel o zeď a poslouchal, pak se podíval na hodinky a odkráčel. Evidentně spěchal do práce. Nejvíce pozornosti mu věnoval tříletý chlapec. Matka jej vlekla kolem, spěchala ale dítě se zastavilo a dívalo na houslistu. Nakonec jej matka postrčila, dítě pokračovalo v chůzi ale celou dobu se za houslistou ohlíželo. Toto se opakovalo s několika jinými dětmi a všichni rodiče, bez výjimky, je nutili pokračovat v chůzi.

Za celých 45 minut hry se na chvilku zastavilo pouze 6 lidí. Asi 20 mu dalo peníze, aniž by zpomalilo svůj krok Vybral 32 dolarů. Když skončil a nastalo ticho, nikdo s toho nevšiml. Nikdo nezatleskal, nikdo jej nepoznal.

Nikdo nevěděl, že tím houslistou byl Joshua Bell, je den z nejlepších hudebníků na světě. Hrál jedny z nej těžších skladeb, které byly kdy složeny, na houslích za 3,5 milionu dolarů. Dva dny před tím, než hrál v metru vyprodal Joshua Bell divadlo v Bostonu, za průměrnou cenu sedadla 100 dolarů.

Toto je skutečná historka. Inkognito hra Joshuy Bella ve stanici metra byla zorganizována deníkem Washington Post jako součást experimentu o vnímání, vkusu a prioritách lidí. Zadání bylo: na běžném obyčejném místě v nevhodnou dobu.

Dokážeme vnímat krásu? Dokážeme se zastavit a ocenit ji? Poznáme v neodpovídajících souvislostech talent? Jedním z možných závěrů tohoto experimentu je, že jestliže nemáme chvilku se zastavit a naslouchat jednomu z nejlepších hudebníků na světě, hrajícímu nejlepší kdy napsanou hudbu, kolik dalších věcí nám uniká?

Příběh nám zaslal František Klaban z Kanady



Světový virtuos Joshua David Bell (*Bloomington, Indiana 1967)

Máte rádi peníze?

Máte jich málo, nebo hodně... Myslíte si, že je máte rádi, nebo naopak vůbec ne. Ale máte je rádi skutečně? Jaké místo zaujímají peníze ve vašem životě, jakou roli hrají? Pusťte se do testu a brzy se to dozvíte.

Jste na večírku a někdo se vás zeptá, kolik vyděláváte.
a) Řeknete vyšší cifru.
b) Děláte, že jste neslyšeli.
c) Řeknete nižší částku.
d) Dáte mu najevo, že mu do toho nic není.
e) Řeknete pravdu.

Peníze jsou k tomu, aby se utrácely.
a) Naprosto souhlasíte.
b) Spíše souhlasíte.
c) Spíše nesouhlasíte.
d) Vůbec nesouhlasíte.
e) Nevíte.

Ideální muž:
a) Utratí měsíční plat, aby koupil své ženě šperk.
b) Platí si stavební spoření, aby mohl ženě dopřát dům jejích snů.
c) Sám platí všechny účty.
d) Stále něco dělá.
e) Dokáže snít a jen tak bloumat.

Co podle vašeho názoru dokáže dnes člověka zařadit mezi mocné?
a) Vztahy.
b) Štěstí.
c) Schopnosti.
d) Kulturní zázemí.
e) Práce

Mít peníze znamená mít především
a) radost z utrácení,
b) prostředek k zabezpečení,
c) úspěch,
d) moc,
e) nezávislost.

Co vám v osobním životě nejvíc schází:
a) možnost utrácet tolik peněz, kolik byste chtěli,
b) čas jenom pro sebe,
c) čas na rodinu,
d) nezištné přátele,
e) čas na čtení.

Pro muže je ponižující, když vydělává méně než jeho žena.
a) Vůbec nesouhlasíte.
b) Spíše nesouhlasíte.
c) Spíše souhlasíte.
d) Naprosto souhlasíte.
e) Nevíte.

Ztotožňujete se s názorem:
a) „Peníze nesmrdí."
b) „Peníze jsou dobrý sluha, ale špatný pán."
c) „Peníze nejsou klíčem ke štěstí."
d) „Pro peníze se vedou války."
e) „Na nedostatek peněz se neumírá."

Když jste byli malí, dostávali jste kapesné:
a) když si rodiče zrovna vzpomněli,
b) pravidelně každý týden nebo měsíc,
c) když jste si to zasloužili,
d) když jste si řekli,
e) zřídkakdy.

Změnili byste zaměstnání, abyste získali:
a) vyšší plat,
b) větší jistotu, že si místo udržíte,
c) zajímavější práci,
d) víc odpovědnosti,
e) víc volného času.

Muž má pro ženu utratit víc peněz než ona pro něj.
a) Naprosto souhlasíte.
b) Spíše souhlasíte.
c) Spíše nesouhlasíte.
d) Vůbec nesouhlasíte.
e) Nevíte.

Letní dovolená by se vám mohla pokazit:
a) dopravními zácpami,
b) velkým horkem,
c) špatným počasím,
d) špatným ubytováním,
e) přemírou turistů.

Je potřeba šetřit pro své děti:
a) Vůbec nesouhlasíte.
b) Spíše nesouhlasíte.
c) Naprosto souhlasíte.
d) Spíše souhlasíte.
e) Nevíte.

Největší hrozbou pro partnerský vztah je:
a) zvyk,
b) žárlivost,
c) čas,
d) nevěra,
e) nezájem.

Když slyšíte vyprávění o někom, kdo za několik let zbohatl cítíte:
a) obdiv,
b) závist,
c) nedůvěřivost,
d) frustraci,
e) antipatii.

Vzít si úvěr představuje:
a) možnost pořídit si okamžitě všechno, co chceme,
b) často zbytečné rozhazování,
c) nutné zlo,
d) využití příležitosti,
e) riskantní život.

Podle vašeho názoru je vaše současná situace především výsledkem:
a) vašich osobních kvalit a talentu,
b) vzdělání, kterého se vám štědře dostalo,
c) vašeho sociálního a kulturního zázemí,
d) vaší práce,
e) vašeho původu.

Z ničeho nic dostanete pět milionů korun.
a) Koupíte si auto, o jakém jste vždycky snili.
b) Koupíte si dům.
c) Vyrazíte na cestu kolem světa.
d) Založíte si vlastní firmu.
e) Pomůžete dětem.

Výsledky:
Spočítejte, kolikrát jste zaškrtli možnost *a*, *b*, c, *d*, nebo e, a vyhledejte si odpovídající popis (nebo popisy, pokud máte méně než 2 body rozdílu mezi dvěma typy odpovědí).

Většina odpovědí a: peníze pro potěšení. Peníze máte rádi především proto, co si za ně můžete pořídit. Mohou splnit vaše přání, jsou prostředkem, jak realizovat všechno, co chcete.

Většina odpovědí b: peníze jako útočiště Potřebujete peníze jako každý druhý a možná ještě víc, abyste se mohli cítit v bezpečí. A to nejen na materiální úrovni. Peníze u vás hrají také roli jakéhosi amuletu.

Většina odpovědí c: peníze jako tabu Máte peníze daleko raději, než si myslíte. Ale jen neradi to připustíte, natož abyste to přiznali svému okolí. Váš vztah k penězům obsahuje jistou provinilost. Peníze vlastníte diskrétně.

Většina odpovědí d: peníze jako moc Pro vás peníze souvisejí především s potvrzením vaší vlastní hodnoty. Mít je, nebo je nemít je veliký rozdíl. Máte rádi peníze pro moc, kterou vám mohou poskytnout nebo zajistit. Nepřipadá tedy v úvahu, aby vám jich nedostávalo.

Většina odpovědí e: peníze jako nutnost Peníze nemáte příliš rádi. Nic proti nim nemáte, ale prostě vás nezajímají. Pro vás jsou peníze něco užitečného, praktického, nezbytného, ale na úrovni citu nebo morálky nemají žádný význam. Jsou prostředkem, ne cílem nějakého plánu nebo snažení.

Z knihy Kniha psychotestů II, Gilles Azzopardi, Portál, Praha 2003

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Ukrajina a Bělorusko

Nahlédnutí do dějin Ukrajiny

Ukrajinská republika má rozlohu přes 600 tisíc km² a má téměř 52 milionů obyvatel. Svojí rozlohou je na druhém místě v Evropě a počtem obyvatel na šestém. Sousedy Ukrajiny jsou Ruská federace, Moldavsko, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Polsko a Bělorusko. Ukrajina je přímořský stát na pobřeží Černého moře a Azovského moře.



Evropské státy bývalého SSSR

Povrch a podnebí, průmysl a zemědělství

Na jihozápadě jsou Karpaty, ale většinu povrchu Ukrajiny tvoří zvlněná rovina, kterou protínají řeky Dněpr, Bug a Don. Ukrajina je bohatou zemědělskou oblastí s nalezištěm nerostných surovin, zvláště uhlí a železné rudy. Průměrná letní teplota se pohybuje kolem +20°C a v zimním období je průměrná teplota -7°C. Krym má subtropické podnebí, na jižním pobřeží.

Významným se stal pro Ukrajinu rok 1991, kdy Ukrajiny začala sama hospodařit s velkým nerostným bohatstvím na svém území a kdy získala i část hospodářského potenciálu bývalého SSSR. Jednou z největších průmyslových oblastí Evropy je uhlonosná Doněcká pánev. K důležitým odvětvím patří strojírenský a chemický průmysl a výroba oceli. Chemický a loďařský průmysl se rozvinuly podél černomořského pobřeží. K významným nalezištím nerostných surovin patří uhlí z Doněcka, železo z Krivého Rogu, z Kerče na Krymském poloostrově a managam z Nikopole.

Na rozsáhlých zemědělských plochách se pěstuje pšenice, kukuřice, len, cukrová řepa, slunečnice. tabák, ovoce, zelenina a jiné plodiny. Na mnoha místech ke zvýšení výnosů se používají zavlažovací systémy. Země produkuje více než 40% celkového objemu zemědělské výroby bývalého SSSR a má více než 48 milionů hektarů obdělávané půdy. Ne nadarmo bývá Ukrajina nazývána obilnicí Evropy.

Historie

Předkové Ukrajinců obývali tuto oblast už v neolitu. V 9. - 12. století se stala Ukrajina jádrem Kyjevské Rusi. Po dobytí Mongoly ve 13. století následovalo období litevské nadvlády do roku 1569, kdy polské panství přineslo nevolnictví. Do roku 1795, se celé území dostalo pod ruskou kontrolu. Roku 1918 byla vyhlášena nezávislost, ale po několika měsících byla země napadena Ruskem z východu a Polskem ze zá-

padu, V roce 1922 byla Ukrajina začleněna do SSSR jako Ukrajinská sovětská socialistická republika. Když v srpnu 1991 získala Ukrajina nezávislost, připojila se k novému Společenství nezávislých států. V pluralitních volbách se stal prezidentem Leonid Kravčuk. Roku 1994 jej nahradil Leonid Kučma, který obhajoval ekonomické reformy a užší spojení s Ruskem. Roku 1996 parlament schválil novou ústavu. V první polovině 90. let probíhalo separatistické hnutí na Krymu.



Kyjev - hlavní město Ukrajiny

Kyjev

Hlavním městem Ukrajiny je Kyjev se 2 600 000 obyvatel, z nichž je asi 73% Ukrajinců, 22% Rusů a 5% ostatních národností.

Kyjev byl založený pravděpodobně v 6. století a je známý jako „matka ruských měst". Od 9. do 13. století byl Kyjev jako hlavní město Kyjevské Rusi (státního útvaru, jenž předcházel dnešnímu Rusku a Ukrajině) předním evropským kulturním a obchodním centrem. Roku 1240 byl zničen Tatary, během následujících staletí jej postupně ovládali Litva, Polsko a kozáci. V 17. století se dostal Kyjev pod ruskou nadvládu. Kyjev je také původním střediskem ruské pravoslavné křesťanské víry - díky tomu je označován jako „ruský Jeruzalém".

Centry ukrajinského národního obrození se staly univerzity v Charkově a v Kyjevě, založené v roce 1805 a 1833. V letech 1845 až 1847 existovala v Kyjevě tajná Cyrilometodějská společnost, vedená historikem N. Kostomarovem, V. Bělocerkovským a básníkem T. Ševčenkem. Společnost věřila, že lidové povstání na Ukrajině svrhne samoděržaví a vytvoří se demokratická federace všech slovanských národů, jejímž rovnoprávným členem bude i Ukrajina. Carská policie organizaci odhalila a její členy poslala do vyhnanství. Nová aktivizace skupiny kolem Kostomarova v období reforem Alexandra II. neměla dlouhého trvání. Po potlačení polského lednového povstání roku 1863 začala na Ukrajině nová vlna perzekuce. „Ukaz" z 30.května 1876 zakázal užívat ukrajinštiny na školách a tisknout ukrajinské knihy. V ukrajinských guberniích nebylo povoleno zřídit zemstva, všemocným pánem zůstával kyjevský generální gubernátor. Za této situace se těžiště národního hnutí přeneslo do Haliče, kde rakouská vláda z pochopitelných důvodů podporovala protiruskou agitaci.

Ale vraťme se do Kyjeva. Jeho památky svědčí o dlouhé a pohnuté historii města. V době, kdy byl Kyjev centrem Kyjevské Rusi,kulturně vzkvétal v kontaktu s Byzancí. Ve 13.století byl Kyjev vyvrácen Tatary, poté byl Kyjev ovládán Litevci, Tatary a Poláky. V roce 1654 byl Kyjev připojen, spolu s celou Ukrajinou, k Rusku. K nejvýznamnějším památkám v Kyjevě patří chrám sv. Sofie, který byl založen roku 1037 a vyzdoben malbami a mozaikami byzantského stylu. Při chrámu vznikla první knihovna a škola ve východní Evropě. V 17. a 18. století se uskutečnila generální oprava chrámu, který byl téměř zničen tatarskými nájezdy. Chrám dostal dnešní vzhled, obnovený po druhé světové válce. K dalším významným památkám Kyjeva patří Zlatá brána, turisty hojně navštěvovaný a obdivovaný komplex Kyjevsko-pečorské lavry, Vydubenský klášter z 11.století a další.

Krym

Po návštěvě Kyjeva turisté nejčastěji směřují na jih na Krym. Je to poloostrov na severním pobřeží Černého moře, hlavní bojiště Krymské války. Krym byl kolonizován Řeky v 6. století před Kristem, římským protektorátem se stal v I. století po Kristu. Jelikož ležel na trasách postupu nájezdníků ze severu a východu, byl ovládnut Ostrogóty, Huny a dalšími kmeny. Od 6. do 12. století podléhal částečně kontrole Byzance. Ve 13. století byl Krym pleněn Mongoly roku 1475 se zdejší tatarský chanát sta vazalským státem Osmanské říše. Roku 1783 anektovalo Krym Rusko. Stalo se to v době vlády carevny Kateřiny II Veliké.

Kateřina II. byla dcerou pruského ge nerála, kterou provdali za ruského cara Petra III. Energická Kateřina brzy svrhla svého manžela a prohlásila se v roce 1762 Ruskou carevnou. Kateřina utvr zovala nevolnictví, v roce 1775 tvrdě potlačila povstání Pugačova. Prosazo vala absolutismus, vystupovala jako o svícená panovnice, dopisovala si s Vol tairem. Bojovala úspěšně proti Turkům jak je již výše uvedeno, v roce 178 připojila k Rusku Krym a spojila s Rus kem Ukrajinu. Za Velké francouzské revoluce podporovala kontrarevolučn síly v Evropě. Kateřina II. Veliká se také podílela na trojím dělení Polska a to roce 1772, 1793 a 1795. V roce 179 Kateřina II. Veliká zemřela ve věku 6 let.

Kateřina II. se svým důvěrným poradcem knížetem Bezborodkem a knížetem Potěmkinem byli hlavními původc všech nových diplomatických kombi nací. Celková situace za revoluce v Francii byla příznivá ruské diplomacii Carismus v Rusku byl dosud pevný Rusko nemělo silnou buržoazii, jež by zeslabovala vojensko-feudální zřízen svým zápasem. Selskou válku se Kateři ně podařilo utopit v krvi. Ohromné úze mí, četné obyvatelstvo a silná armáda činily Rusko mocným vojensko-feudál ním státem. Ruskými sousedy byli slab zaostalé státy: Polsko, jež bylo ve stav úplného rozkladu, dále Švédsko a Tu recko. V té době ruská diplomacie do vedně využívala zápasu mezi Anglií Francií a mezi Rakouskem a Prusken pro zvýšení významu svého státu v ev ropské politice.

Kateřina měla vynikající diplomatick schopnosti, vystihla nejpříznivější oka mžik pro dosažení svých diplomatic kých cílů. Roku 1789 vyústily tyto sna hy ve východní otázce k ovládnutí čer nomořského pobřeží mezi Bugem Dněstrem a k rozdělení Turecka v spolku s Rakouskem. Dále chtěla Kate řina udržet ruskou nadvládu v Polsku

zabezpečit svou říši před švédským útokem ze severu. Pro dosažení svých cílů vymyslela Kateřina velkolepé seskupení, namířené proti anglo-prusko-holandské lize. Byl to spolek čtyř států: Ruska, Rakouska, Francie a Španělska. Vyjednávání o tomto spolku bylo zahájeno v Petrohradě a v Paříži již koncem roku 1787.

Suvorovo vítězství - hrdinná zteč a ruským vojskem dobytí Izmailu, nejsilnější turecké tvrze u ústí Dunaje, donutilo Turky, aby byl Očakov a část stepního území; mezi Bugem a Dněstrem připojen k Rusku. Angličané však snili o rozšíření anglického obchodu v tureckých provinciích a v Polsku. Pitt v Londýně neměl zájem na tom, aby Rusko opanovalo ústí všech velkých řek vlévajících se do Černého moře. Když Anglie viděla neústupnost Ruska, anglický vyslanec v Petrohradě měl připraveno hrozivé ultimatum Rusku. Kateřina však zůstala klidná, protože si byla vědoma, že Pittova politika v Anglii narazila na tuhý odpor sněmovny. Ruský vyslanec v Londýně Voroncov byl v těsném spojení s opozicí. Východní krize na jaře 1791 skončila Pittovou diplomatickou porážkou a vítězstvím Kateřiny II. Jaský mír v roce 1791 definitivně zajistil Rusku Očakov a pobřeží mezi Bugem a Dněstrem. Nakonec Kateřina, aby ještě více dopálila Pitta, rozkázala ruskému vyslanci S. G. Voroncovovi, aby pro ni v Londýně demonstrativně zakoupil poprsí proslulého řečníka opozice Foxe, a nařídila, aby bylo postaveno před jejím palácem. Knížecí rod Voroncových dlouhá léta působil v diplomatických službách Ruska. Další Voroncov, M. S. Voroncov, působil v diplomatických službách, ruského cara Alexandra II. Ale to už jsme se posunuli do období Krymské války.

Krymská válka probíhala v letech 1853 – 1856. Byla to válka Ruska proti Turecku, Anglii, Francii a Sardinii. Tyto státy bránily Rusku v přístupu k Bosporu a Dardanelám a rozšíření jeho moci. Po vylodění protivníka na Krymu v roce 1856 muselo Rusko přijmout podmínky pařížského míru. Porážka Ruska pak urychlila buržoazní reformy 60. let 19.století. Z historie se zase na chvíli vrátíme do současnosti.

Nejznámější turistická střediska na Krymu se nachází na pobřeží Černého moře. Především jsou to lázeňská střediska Jalta, Alupka, Alušta aj. Známé je rekreační středisko pro děti Artěk. Nádherný je Voroncovův palác s překrásnou zahradou na stráni svažující se k moři v Alupce. Degustační síň výborných krymských vín je v Simferopolu. Kulturním a hospodářským centrem Krymu je Simferopol s průmyslem hutnickým a strojírenským a stavebních hmot. Na Krymu je známé vinařství, pěstování ovoce a zpracování ryb. Nádherná je květena na Krymu a příjemné koupání v moři. Nás na pláži v Alustě přivítal Neptun s trojzubcem v ruce a této podívané přihlíželi všichni přítomní a tleskali oblázky v dlani; bylo to milé přijetí mezi rekreanty černomořského pobřeží. Ale od moře
z prosluněné pláže se opět vraťme k dějinám a k místům, kde se utvářely dějiny Evropy a světa. Zamíříme k Jaltě.

Jaltská konference se konala ve dnech 4. – 11.února 1945 v paláci Livadia u Jalty. Byla to konference šéfů vlád tří velmocí protifašistické koalice. SSSR zastupoval J. V. Stalin, USA F. B. Roosevelt a Velkou Británii W. Churchill. Konference se zabývala hlavně problémy závěrečné fáze II. světová války a poválečného uspořádání. Jednání konference v paláci Livadia se soustředilo kolem 5 okruhů otázek: 1. Okupace a správa Německa, 2. Politika v osvobozené Evropě, 3. Závěrečná fáze války a poválečné uspořádání na Dálném Východě, 4. Vytvoření rady ministrů zahraničních věcí, 5. Problémy Organizace spojených národů. Při řešení těchto otázek přijali státníci následující rozhodnutí, která byla částečně tlumočena v závěrečném komuniké, publikovaném 13.února 1945: 1. Bude dodržena zásada bezpodmínečné kapitulace Německa, přijatá na casablanské a moskevské konferenci 1943 i na teheránské konferenci. Německo bude rozděleno na okupační zóny 4 velmocí a společně spravováno Spojeneckou kontrolní komisí, složenou z vrchních velitelů okupačních sil. K okupačním velmocem bude patřit i Francie (Okupační pásma byla v zásadě vymezena Spojeneckou konzultativní komisí pro Evropu v Londýně 12.září 1944).

Aby se zabránilo novému ohrožení míru ze strany Německa, budou likvidovány jeho ozbrojené síly, zničen válečný materiál, odsouzeni váleční zločinci a provedena denacifikace. Všechen průmysl, který by mohl sloužit válečné produkci, bude demontován nebo dán pod přísnou kontrolu. Rozsah reparací stanoví zvláštní komise se sídlem v Moskvě.

V osvobozené Evropě budou uplatněny zásady Atlantické charty. Západní hranicí SSSR se stane Gurzonova linie a Polsko dostane územní náhradu na severu a západě. Prozatímní polská vláda bude sestavena ze zástupců demokratických a protifašistických stran a provede v nejkratší lhůtě svobodné volby. Jednání se zástupci lublinského kabinetu i londýnského exilu povede v Moskvě komise složená z ministra zahraničních věcí Molotova a velvyslanců Clarka-Kerra a Harrimana. O exilové politiky se rozšíří i Titova vláda v Jugoslávii.

Do 3 měsíců po ukončení válečných operací v Evropě vstoupí SSSR do války s Japonskem. SSSR dostane zpět Japonci uchvácená území - jižní Sachalin, Kurily, Port Arthur, Dalnij. Odpovědnost za Východo-čínskou a Jihomandžuskou železnici převezme společně SSSR a Čína. Velmoci potvrzují status quo Mongolské lidové republiky.

Vytvoří se Rada ministrů zahraničních věcí 4 velmocí, která na pravidelných schůzkách - asi ve tříměsíčních intervalech – připraví především návrhy mírových smluv se satelity Německa: Itálií, Finskem, Bulharskem, Rumunskem a Maďarskem.



Palác Livadia u Jalty, kde se konala válečná konference

Za zakládající členy OSE mohou byt přijaty všechny státy, které vyhlásily nebo do 1.března 1945 vyhlásí válku fašistickým mocnostem. Kromě SSSR budou mezi zakládajícími členy i Ukrajinská a Běloruská SSR. Rozhodnutí v Radě bezpečnosti musí být schválena všemi velmocemi, tj. může být uplatněno právo veta. Další konference o OSN, která projedná doporučení z Dumbarton Oaks, připraví Chartu OSN a vyřeší poslední problémy, se sejde 25.dubna 1945 v San Francisku.

Rozhodnutí Jaltské konference - především v německé otázce - nebyla plně realizována. Stalin poskytl záruky ohledně nezávislosti zemí východní Evropy, které později nedodržel. O pět měsíců později se spojenečtí vůdcové sešli znovu na Postupimské konferenci v Německu: v době od 17.července do 2.srpna 1945, která již tvoří předěl mezi válečnou a poválečnou diplomacií.

Rozloučíme se s Ukrajinou na hranici s Běloruskou republikou. Zde se nachází město Černobyl, kde v roce 1986 výbuch v atomové elektrárně způsobil dosud největší jadernou havárii v dějinách.

Běloruská republika

Bělorusko zaujímá rozlohu 207 600 km^2 a má 10 500 000 obyvatel. Bělorusko má hustotu obyvatel 49 obyvatel na km^2. Ukrajina má hustotu 86 obyvatel na km^2.

Hlavní město Běloruské republiky je Minsk s 1 590 000 obyvatel. V Minsku žije asi 78% Bělorusů, 13% Rusů, 4% Poláků a 5% dalších národností.

Hospodářství

Od vyhlášení nezávislosti na SSSR hospodářství začalo upadat kvůli nedostatku surovin pro průmysl. Většinu povrchu Běloruska tvoří lesy a bažiny. Zemědělství je v Bělorusku důležitější než průmysl. Hovězí a vepřové maso, mléko a brambory se produkují na severu a jihu. Pěstují se obilniny, okopaniny, len a konopí. Zdrojem energie je rašelina.

Autoritativní režim v Bělorusku omezuje pohyb obyvatelstva a tím i domácí



Minsk - hlavní město Běloruska

cestovní ruch. Nerozvíjí se ani zahraniční cestovní ruch.

Z historie

Bělorusko bylo připojeno k Rusku v průběhu trojího dělení Polska. Útlak polských statkářů byl znásoben politickým a kulturním útiskem carismu. Boku 1867 bylo zakázáno používat běloruštiny v úředním styku. Novodobý nacionalismus související se vznikem místní buržoazie a inteligence, se objevil až na přelomu 19. a 20. století. V roce 1903 vznikla první politická organizace - Běloruská hromada. Spolu s dalšími národními spolky - Rolnickou a Učitelskou jednotou - žádala uznání běloruštiny úředním jazykem a také uznání Běloruska v rámci federativního Ruska.

Během 1.světové války byla západní část země okupována Němci. Po únorové revoluci 1917 buržoazně nacionalistické skupiny ustavily v Minsku ústřední radu běloruských organizací, kterou prohlásily za mluvčí celého národa. Rada svolala v prosinci 1917 Všebělorusky sjezd, aby proklamovala zřízení tzv. Běloruské lidové republiky. K Velké říjnové socialistické revoluci zaujali nacionalisté ostře negativní stanovisko, proto byl v Minsku dne 31.prosince 1917 sjezd rozehnán. Rada se znovu aktivizovala v souvislosti s mírovými jednáním v Brestu Litevském. V čele kabinetu stanul statkář Skirmunt, představitel krajní nacionalistické pravice.

Dne 1.ledna 1919 byla vyhlášena Běloruská SSR. Od roku 1922 bylo Bělorusko součástí SSSR.

Ve II. světové válce bojovali společně Bělorusové a Ukrajinci proti Německu. V tzv. Viselsko-oderské operaci vojska 1.běloruského a 1.ukrajinského frontu překonala během 3 týdnů vzdálenost 500 km, dne 17.ledna 1945 osvobodila Varšavu, dne 19.ledna 1945 osvobodila Krakov a dne 29.ledna 1945 osvobodila slezskou průmyslovou oblast a poté stanula 60 km od Berlína.

Zatím na jihu 2.a 3.ukrajinský front dokončil dobývání Budapešti dne 13.února 1945, odrazil velký protifašistický protiútok a vstoupil na území Rakouska. Dne 13.dubna 1945 byla osvobozena Vídeň. Zhroucení viselské obranné linie donutilo Hitlera, aby všechny své rezervy vrhl na východ. Tím se vytvořila velmi příznivé situace pro anglo-americká vojska, která zatlačovala německou skupinu „A" za Rýn. Útvary 9. a 1. americké armády obklíčily v Porúří 21 fašistických divizí, 4.dubna obsadily Kassel, 18.dubna Magdeburk a 19.dubna Lipsko. Současně 3. a 7. americká armáda postupovala do jižního Německa. Zatím na severu Německa útvary 2.běloruského frontu došly na linii Wismsar - Rostock - Schwerin a jednotky 1., 2. a 4. ukrajinského frontu dokončovaly osvobození ČSR. Američané osvobodili Plzeň. Západní spojenci se podle dohody na Jaltské konferenci zastavili na Labi, Dva dny poté, co Hitler spáchal sebevraždu, Sověti dobyli Berlín.

Závěrem

Hlasy národa v průběhu uplynulých 2 let řadu článků věnovaly historii slovanských národů. Především celá série článků byla věnována dějinám české země. Do dějin Bulharska a zemí bývalé Jugoslávie měli čtenáři našeho časopisu možnost nahlédnout v Článku s názvem „Proměnlivo nad Balkánem" v HN 5/2008. Osudu Polabských Slovanů a Lužických Srbů byly věnovány články v HN 5, 9 a 10/2008. Do dějin starého Ruska čtenáři měli příležitost nahlédnout v HN 1/2009 a do dějin Polska v HN 4/2009. K návštěvě Slovenska Vás pozval článek v HN 6/2009. Do dějin Ukrajiny a Běloruska jsme krátce nahlédli v tomto čísle. Uveřejněné články zaznamenaly jen některé události z bohaté historie slovanských národů. Soubor publikovaných článků je jen malým obrázkem, drobnou mozaikou událostí, které zasáhly do dějin Evropy a lidstva.

Alena Kulheimová, Česká republika

Good Housekeeping

Aligning our priorities with God's

We seek the good. But not all goods are equal, nor should they be sought in the same ways and for the same purposes. Some are more important than others. People are more important and have greater value, and thus are "higher" goods, than furniture. A starving human being's life is of greater value than private property. Learning to correctly distinguish between goods of higher and lower value is one part of forming our conscience.

Classical moral theory distinguishes between "true" or "authentic" goods and those that are merely "instrumental." True goods are those that have value in and of themselves. They are worth seeking and realizing for their own sake: a dignified human life, love, fidelity to our relationships, truth, beauty, integrity, justice, friendship, wisdom, knowledge of God, and happiness. Instrumental goods are those that have only relative value. They are useful only as a means for attaining true goods.

Money is an instrumental and relative good. As a medium of exchange, its only moral value lies in what we do with it. It can be sought and attained through good or evil means, and it can be used as a means for good or evil. It should only be used to pursue and attain authentic goods.

Although folk wisdom reminds us that money can't buy happiness, many people find a kind of pseudo-happiness in amassing and attaining money based on the fantasy of what they can do with it-even though they never seem to do anything with it except use it to make more money. In being satisfied only with possessing and accumulating more money, as if this were a good in itself, they cheat themselves of the opportunity to use their wealth for that which really and authentically satisfies.

Power is also an instrumental good. The pope, the president of the United States, and the father and mother of a family all have power and authority over others. But that authority is only an instrument that can be used to serve the authentic and "higher" common good of those who are subjected to it or to wrongfully encroach upon their freedom and dignity. When power is treated as an authentic good, then holding onto power becomes a supreme value. This can breed corruption and despotism, disfiguring the moral life of the one who has power and harming those subjected to its use.

It is easy to confuse instrumental goods for authentic ones and vice versa. We can treat money, power, and fame as if they were ends in themselves and debase authentic goods such as human persons by treating them as mere instruments for attaining lesser instrumental goods. The Christian moral call is to always seek authentic goods, making use of instrumental goods wisely and for this purpose only. Higher authentic goods should never be sacrificed or endangered in the pursuit of lower goods. We should not trade our relationships with the people who love us for the sake of wealth, power, or popularity; we should not sacrifice our personal integrity in the pursuit of comfort; we should not endanger the common good in the realization of our own personal desires. Christian moral life is a matter of having our priorities correctly ordered.

These statements presuppose the existence of a metaphysical order of morality, a hierarchy of goods that exists in the mind and will of God. Correct knowledge of this order requires contact with the mind of God. Conscience formation is aided by a spirituality that enables our personal priorities to become those of God.

Fr. Stephen Rehraue, C.Ss.R.
Liguorian, September 2009

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 656 - 7472, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Rev. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA P. O. Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou I.třída 40.00 USD, Canada letecky 40.00 USD, Cizina letecky 55.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

The Golden Metropolis in the heart of Europe

2nd & 3rd Courtyard of the Hradčany Castle

The Second Courtyard contains an early Baroque sandstone fountain dating back to 1686. It is based on the classical mussel – shell motif. The central column is decorated with Roman deities (Mercury, Neptune, Hercules and Vulcan), lions and tritons.

The Castle Gallery (located in the former stables) displays works of art which were collected by the Habsburg emperors of the 16th and 17th centuries. The best known of these art treasures are undoubtedly the ones assembled by Rudolf II. There are paintings by the famous Italian masters such as Veronese, Tintoretto, and Titian as well as Brandl and Kupecký. Major works are by Hans von Aachen of Cologne (Emperor Matthias and Head of a Girl), bust of Emperor Rudolf II. by Adriaen de Vries and a large canvas, "Assembly of the Olympian Gods" by Peter Paul Rubens.

It is quite obvious that the most significant contributor to the splendor of the castle's north wing was Rudolf II. He chose the Prague Castle as his permanent seat and gave Prague the grandeur of an emperor's residence which resulted in the city's reputation of an important cultural center. The monarch devoted much of his time to pursuing his leisure interests in art, astronomy, astrology and alchemy. He invited astronomers Tycho de Brahe and Johanes Kepler, astrologists John Dee and Edward Kelley and botanist Tadeáš Hájek to Prague and built the Spanish Hall for his extensive collections. Unfortunately the further development of Prague Castle was halted for quite a while because the following Habsburg monarchs moved their seats permanently to Vienna and the Prague castle deteriorated. Soon after Rudolf's death his celebrated collection of works of art and curios were expropriated during the Thirty Year's War. Many of these priceless treasures wound up in Vienna and in Stockholm.



G. Arcimboldo – Rudolf II.
as Vertumnus, god of seasons



Adriaen de Vries – Rudolf II.

In the southeast corner of the second courtyard the visitors find the late Baroque chapel of the Holy Rood (kaple Svatého Kříže) designed by Anselmo Lurago and Nicolo Pacassi. The wealth of marble and gilt ornamentation effectively sets off the generously proportioned space. At this time the chapel of the Holy Cross contains a special display of religious relics which belong to St. Vitus treasury.

Upon entering the Third Courtyard we encounter the Gothic equestrian statue of St. George (1373), a masterpiece by brothers Martin and Georg of Cluj, Transylvania. It stood at various sites before being moved here and used as part of a fountain. Based on an ancient legend, St. George is portrayed in the moment of spearing the dragon. The powerful horse, however, may not be the original work of the two brothers since according to an eyewitness it was shattered during a tournament and had to be recast. The present horse bears a strong resemblance to equestrian drawings of Leonardo da Vinci.



Statue of St. George and the dragon

During our next peregrination through the Prague Castle we shall visit other unique displays so abundant at the royal palace and the magnificent cathedral of St. Vitus.

Tony Jandáček

Photo on back page:
Baroque chapel of the Holy Rood with St. Vitus treasury

